

Nr. 11-12 (949-950)
NOIEMBRIE-DECEMBRIE 2021

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Medicus

„Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul.”

Editorial

Rector Emil Ceban,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.

Dragă comunitate universitară,

Încărcătura emoțională resimțită de fiecare dintre noi la final de an, ne duce, imaginar, la faptele realizate, ne face să analizăm și să medităm asupra calității sau relevanței lor, dar și ne impulsionează să mergem mai departe, să creăm, să sperăm, să visăm, cu mai mult curaj și determinare.

Constatăm că anul 2021 a fost unul destul de anevoios, cu mai multe obstacole decât oportunități, multe pierderi, dar și reușite. Aceasta însă nu ne descurajează, ci dimpotrivă ne motivează, fiind înarmați cu mai multă experiență și inspirați de ideea că Medicina înseamnă viață. Astfel, vom consolida cu aceeași perseverență identitatea instituțională, care în mod evident este una reprezentativă și recunoscută.

Vă îndemn să muncim împreună în același ritm pentru dezvoltarea universității noastre. În acest scop

ne-am propus să realizăm un Plan strategic de dezvoltare instituțională în următorii 10 ani. Însă, este necesar ca fiecare dintre noi să reflecteze și să se identifice cu Alma Mater, să privească mult mai creativ și cu optimism spre viitor.

Astăzi reprezentăm o entitate de referință și suntem respectați atât pentru activitatea didactică, cât și pentru cea științifică. În ultima perioadă eforturile au fost concentrate și pe dezvoltarea cercetării în Universitate, fapt ce ne menține în topuri internaționale.

Vom continua să fim promotorii vaccinării populației împotriva COVID-19 și țin să mulțumesc cadrelor didactice și studenților, care au contribuit ca instituția noastră să dețină cea mai înaltă rată de imunizare din țară la nivel de universități. Și prin aceste acțiuni ne-am plasat cu un pas înaintea tuturor instituțiilor de învățământ superior – primii reluând procesul de studii cu prezența fizică în săli.

Deja cunoaștem că în anul următor vom susține un nou examen – evaluarea programelor de studii conform standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală. Acreditarea internațională este obiectivul nostru comun care va defini calitatea activității noastre, atractivitatea tinerilor pentru programele de studii, remunerarea angajaților, precum și imaginea Universității peste hotare.

Distinși colegi, dragi studenți,

Vă mulțumesc fiecăruia în parte pentru activitatea și devotamentul Dumneavoastră, pentru suport și înțelegere. Vă doresc ca Sărbătoarea Sfântă a Crăciunului și noaptea dintre ani să vă găsească în jurul oamenilor dragi, cuprinși de ecouri de colinde și urături, cu miros de brad în casă, pace și bunăstare, emoții pozitive și multe bucurii!

La Mulți Ani prosperi!

Urătura mediciniștilor

Bună seara, oameni mari,
Doctori iluștri, gospodari:
Profesori, decani și studenți,
Șefi de studii, rezidenți...

De îndată ce a înserat
Cu noi plugul am luat,
Și-am pornit să-l urăm
pe rectorul Emil Ceban
De noroc și voie bună în Noul An!
Harnic, bun și înțelept,
Falnic și perseverent!
De doi ani la guvernare,
Ne-a adus o faimă mare.
„Domnule Rector, să trăiți,
Mulți ani alături să ne fiți,
Să ne ghidați după cum bine știți,
S-ajungem doctori renumiți!
Universitatea în top să fie,
La anul și pe vecie,
Specialiști calificați să crească
Sănătatea oamenilor să ocrotească,
Profesioniști cu inimă mare –
Apreciați în țară și peste hotare!”
Dragi studenți, de vreți colaci și bani,
Strigați tare pentru distinsul rector
Emil Ceban: Hăi! Hăi!

De la Prut și pân-la Volga
Să răsună urătura
pentru doamna Cernețchi Olga,
Prim-prorector în a noastră
prestigioasă Universitate,
Are grijă ca studiile să fie acreditate,
Calitatea instruirii să sporească
Și reușita academică să crească!
„Sănătate și multă lumină,
Cupa Sănătății plină!
Să sporiți natalitatea-n stat
Cu urmași demni de Hipocrat!”
Trageți plugul, măi flăcăi!
Și strigați cu toții: Hăi! Hăi!

Se zvonește-n SUA și Europa
Despre eforturile academicianului
Stanislav Groppa –
Profesor, neurolog cu nume mare,
Ghidează activitatea de cercetare.
„Domn’ Prorector, ne dorim
În viitor ca Dumneavoastră să fim –
Eminent savant și Om cu carte,

Inovator cu publicații de calitate,
Cu laborator bine dotat,
Rezultate științifice cu impact!”
Peste dealuri, peste văi,
la mai îndemnați flăcăi: Hăi! Hăi!

În activitatea clinică și de rezidențiat
Prorectorul Valeriu Revenco
se face remarcat,
Care cu multă răbdare și iscusință,
Trezește-n medicii-rezidenți
sărguință.
„Vă dorim pace și lumină-n casă,
Să aveți belșug pe masă.
Curaj, tenacitate și energie
În dezvoltarea specialității
Cardiologie,
Ambiție și mult har
În crearea Spitalului Universitar!”
În poeziile vârtos din bici
și strigați cu toții: Hăi! Hăi!

„Buna seara, Domn’ Abraș!
Harnic, demn și bun fruntaș.
Vă urmă de sănătate
Și de mult succes în toate.
Vă dorim, stimate Domnule Prorector,
Să urmați al nostru vector,
Să vă avântați cu ardoare
În proiecte de amploare.”
Trageți plugul, măi flăcăi,
Zăgăniți din zurgălăi,
Din Zubrești la Călărași
Pentru Dr. Marcel Abraș: Hăi! Hăi!

Iar acum, bravi studenți,
Să-i urmă sănătate doamnei
prorector Victoria Craveț!
De cu zori și până seară,
Preocupată e de activitatea
economico-financiară.
„Mult noroc și bunăstare
Viață lungă-nfloritoare,
Să găsiți surse financiare
Pentru-a Universității dezvoltare.
În țară și înafară –
Recunoaștere instituțională!
Și o bursă cât mai mare
Pentru-a studentului manifestare!”
Pentru bursă, măi flăcăi,
la strigați cu toții: Hăi! Hăi!

Sub egida doamnei Silvia Stratulat,
Înflorște managementul la decanat.
Se dedică cu străduință
S-avem studii de calitate, pe cinsto!
„Vă dorim de dimineață
Zămbet larg purtat pe față,
Domnul să vă dea de toate –
Fericire, sănătate,
Și-o doză maximă de energie
La Catedra de biochimie.”
Și acum, măi flăcăi,
Strigați tare: Hăi! Hăi!

Facultate mare, vestită
Și de studenți îndrăgită,
Unde Domn’ decan
Gheorghe Plăcintă
Gestionează cu izbândă!
Putere și succese-n toate
Pentru-ntr-o facultate!
Studenți bravi, cu rezultate,
Viitori doctori cu acte.
Strigați tare și-ndesat
Pentru-al Medicinii nr. 1 Decanat!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: Hăi! Hăi!

Aho, aho, pocniți din bici
Și opriți plugul aici,
La Facultatea de Medicină nr. 2,
Unde se muncește-n roș,
Și de-am ajuns cu toți pe-aicea,
Să-l hăim pe decanul Bețiu Mircea,
Hai să-i zicem o urare
S-audă și cei de peste hotare!
„Vă dorim mulți ani cu sănătate,
Realizări în nobila activitate!
Să aveți belșug în casă
Tot ce preferați pe masă,
Mulți studenți din țări străine
S-avem în anul care vine.”
Pentru vrednici oameni, măi,
la sunați din zurgălăi
Să răsună peste văi: Hăi! Hăi!

Bun specialist și-un manager strateg
Este domn’ decan Solomon Oleg,
Cu demnitate și mândrie
Conduce Facultatea de Stomatologie.
„Vă dorim putere și voință

Ani prosperi și cutezanță,
Tehnologii noi și experiențe tari
Tineri stomatologi cu realizări mari.”
Și acum, măi flăcăi,
Să strigăm cu toții: Hăi! Hăi!

Luminos și roditor să fie Anu
Pentru domn’ decan
Nicolae Ciobanu,
Care administrează Facultatea
de Farmacie
Cu onestitate și multă modestie.
Călăuză pentru farmaciști,
Are grijă de viitorii alchimisti.
„Vă urmă de sănătate,
Viață lungă, prosperitate!
Fericire, bani în pungă,
Medicamente pentru toți s-ajungă.”
Trageți roata, studenți farmaciști,
Și pocniți vârtos din bici: Hăi! Hăi!

Și acum, măi băieți,
Trecem și la rezidenți,
Ce-au muncit mulți ani la rând
Cu răbdare și credință-n gând!
„Vă dorim în Noul An
Salarii decente și elan,
Visele să se-mplinească
Clinicile cu drag să vă primească.
Fiți uniți precum un trib
Sub egida decanului Liviu Grib.”
Trageți plugul, băieți isteți,
Pentru ai noștri medici-rezidenți,
Trageți plugul îndesat
S-audă și la Decanatul Rezidențiat:
Hăi! Hăi!

Iar acum, măi băieți,
Să-i urmă și pe studenți!
Le dorim pace și sănătate,
Mult noroc, succese-n în toate.
Că doi ani de stat acasă,
În regim on-line, la masă,
Le-a-ntărit dorul de aule,
De profesori și formule.
Învățați de la dascăli acum,
Cum să vă creați al vostru drum,
Celor mai activi studenți
Le dorim să devină ai USMF „gold”
absolvenți.
Mănați, măi: Hăi! Hăi!

Am urat și-am tot urat,
Dar de Asociație n-am uitat,
De președintele Gheorghe Buruiană,
Destoinic om – ales pe sprânceană!
Îi dorim noi bunăstare,
Viață lungă-nfloritoare!
ASRM cu lideri frumoși,
Talentați, sărguincioși
Zile-ntregi ca furnicile lucrează
Evenimente mari organizează!
Strigă, luptă, dau din coate,
Așa le obțin pe toate!
„Vă dorim noroc, succes,
Excelență și progres!
Maladiile să vă ocolească
Performanțele să se-nmulțească,
De COVID să nu mai știți
Sănătoși mereu să fiți.”
Pentru-ai Asociației frați, surori –
Ai Almei Mater promotori,
la pocniți cât puteți de tare
Strigați de la mic la mare
Pentru-a noastră studențească
guvernare: Hăi! Hăi!

„Stimați profesori,
Să trăiți,
Zile multe și senine
Și de bucurie pline,
Să fiți tineri, fericiți,
Îngăduitori cu noi să fiți!
Să ne auzim numai de bine
Și-n 2022 care vine,
Să muncim cu toții cu mult elan,
Pentru-al Universității PR.”
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții, măi,
Să se-audă peste văi,
Pentru-ai noștri dascăli: Hăi! Hăi!

Dragă comunitate universitară,
Multă sănătate vă dorim,
În Anul Nou ce-l întâlnim,
Realizări și prosperare,
Poftă de muncă cu ardoare.
Casa să vă fie plină
De iubire și lumină,
Punga doldora cu bani,
La Anul și La Mulți Ani!

Într-un an pandemic, Universitatea a depășit onorabil multe obstacole, unele fiind transformate chiar în oportunități

Anul universitar 2020-2021 a fost unul dificil, marcat de situația epidemiologică provocată de SARS-CoV-2, însă grație atitudinii responsabile a întregii comunități universitare, am reușit să demonstrăm forță și capacitate de adaptare la orice situație, înscriind, astfel, încă o filă semnificativă în istoria Almei Mater. Afirmăm aparținere rectorului Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Emil Ceban, și a fost făcută la ședința extinsă a Senatului universitar, organizată în data de 22 octombrie curent cu prilejul Zilelor Universității.

Printre realizări, rectorul a evidențiat reorganizarea procesului de studii preponderent în format on-line, extinderea metodelor de predare cu utilizarea instrumentelor TIC și acoperirea cu resurse educaționale disponibile în format electronic. În măsura posibilităților, au fost menținute activitățile practice cu prezență fizică și au fost realizate toate stagiile de practică. Examenul de absolvire a fost organizat în două etape: susținerea on-line a tezei de licență și testarea asistată de calculator. Un indicator elocvent privind reușita academică la nivel de Universitate este nota medie mai mare de 8,5.

A fost finalizat procesul de implementare a Strategiei de dezvoltare a Universității pentru perioada 2011-2020 și, concomitent, a fost elaborat Planul strategic pentru următorii 10 ani.

Ca și în anii precedenți, a fost evaluat sistemul de control intern al Universității – un proces dinamic integrat de adaptare permanentă a instituției la schimbările din mediul extern. În perioada de referință, au fost efectuate 6 misiuni de audit intern, fiind formulate 36 de recomandări de îmbunătățire a activității.

Unul dintre obiectivele strategice fundamentale rezidă în asigurarea și menținerea calității procesului educațional, periodic Universitatea prezentând la Agen-

ția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare rapoarte de autoevaluare în vederea acreditării unor programe de studii. Anul trecut au fost înaintate pentru acreditare programul de licență *Sănătate publică*, programul de masterat în *Managementul sănătății publice* și programul de formare profesională continuă *Psihopedagogie*.

Diversificarea ofertei educaționale este un alt obiectiv strategic pentru anii 2021-2030. În această perioadă avem drept scop lansarea programului de licență *Fiziokinetoterapie și reabilitare* și a progra-

vității științifice s-a materializat în 1688 de lucrări științifice publicate, inclusiv 22 de monografii și capitole în monografii, 13 manuale și culegeri de cursuri naționale, 33 de ghiduri practice și compendii, 5 culegeri naționale, 42 de elaborări metodice, 52 de protocoale clinice, 692 de articole. Din totalul lucrărilor științifice, în reviste cu factor de impact ISI au fost publicate 67 de articole, cu 10 mai mult decât în anul precedent, 19 lucrări au fost înregistrate în SCOPUS și 145 de articole – în alte publicații internaționale.

De asemenea, a continuat procesul de excludere a conflictelor de interese, combatere a actelor de corupție și menținere a integrității profesionale în cadrul Universității. În acest sens, Senatul a aprobat *Regulamentul privind regimul juridic al conflictelor de interese și Planul de acțiuni privind promovarea integrității și combaterea corupției pentru anul 2021*.

În final, rectorul Emil Ceban le-a solicitat membrilor comunității universitare să fie cât mai activi, inovativi și consecvenți în ceea ce realizează, pentru a putea atinge obiectivele enunțate în noul Plan strategic de dezvoltare instituțională.

În opinia Silviei Stratulat, șefa Departamentului Didactic și Management Academic, într-un an pandemic, Universitatea a depășit onorabil multe obstacole, unele dintre ele fiind transformate chiar în oportunități ce au permis realizarea integrală a procesului didactic. A fost realizată reforma curriculară pentru programele de studii integrate *Medicină și Farmacie*, redimensionarea duratei semestrului de studii la 15 săptămâni, racordarea finalităților de studii și a competențelor profesionale la Cadrul Național al Calificărilor, dar și reorganizarea stagiilor clinice de specialitate pentru obținerea abilităților practice de către studenți.

„În această perioadă de incertitudine, deciziile luate de conducerea Universității, la începutul pandemiei, au fost corecte și anume cele ce țin de includerea studenților și medicilor-rezidenți în categoriile prioritare de vaccinare, fiind organizate puncte de imunizare în Campus și maratoane de vaccinare. O decizie favorabilă este și revenirea procesului didactic în format mixt. Toate aceste decizii asigură, în continuare, studii de calitate în condiții de siguranță pentru studenți”, a opinat Gheorghe Buruiană, președintele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină.

Membrii Senatului au apreciat raportul prezentat de rector și au mulțumit administrației Universității pentru efortul depus, implicare și responsabilitate, precum și întregii comunități academice – pentru devotament în realizarea procesului educațional și activității curative și pentru dăruire profesiei medicale și celei de dascăl.

Inițierea procesului de acreditare internațională a programelor de studii superioare integrate

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a inițiat procesul de acreditare internațională a programelor de studii superioare integrate Medicină, Stomatologie și Farmacie conform standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală (FMEM).

Solicitarea respectivă a fost acceptată de Agenția Independentă de Acreditare și Rating (AIAR) din Kazahstan, care a acreditat universitatea noastră la nivel instituțional în anul 2019. La această etapă, facultățile elaborează rapoarte de autoevaluare pentru fiecare program în parte în conformitate cu standardele FMEM.

Prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică, a menționat, la o ședință organizată cu decanii și prodecanii facultăților, că acest deziderat reiese din *Planul strategic de dezvoltare a Universității pentru anii 2020-2030*. „Acreditarea internațională este

un criteriu de calitate a învățământului. Totodată, acest fapt va fi un plus pentru studenții internaționali care vor reveni în țările lor de origine după absolvire, dând o notă mai înaltă de credibilitate și, respectiv, va fi posibilă atragerea noilor studenți. Ne propunem ca până în 2023 să realizăm procedura de acreditare și certificare

internațională a programelor”, a remarcat profesorul.

Silvia Stratulat, șefa Departamentului Didactic și Management Academic, a remarcat că scopul acreditării este de a recunoaște că programele de studii ale Universității corespund nivelului de calitate înaintat de Federația Mondială de Educație Medicală. În baza Ordinului rectorului nr. 317-A din 3 decembrie 2021, în Universitate au fost instituite grupuri de lucru pentru elaborarea și verificarea rapoartelor de autoevaluare în vederea acreditării internaționale a programelor de studii. Conținutul și structura acestor rapoarte include 9 standarde. Obligatoriu se indică punctele forte și cele slabe, precum și măsurile de îmbunătățire. Rapoartele per program de studii vor fi întocmite până în data de 3 martie 2022. Ulterior, comisiile de verificare vor prezenta concluziile de rigoare în termen de 10 zile din data recepționării. Documentele vor fi elaborate în limba rusă și traduse în limba engleză.

După prezentarea rapoartelor de autoevaluare per program la instituția de acreditare, Universitatea va fi vizitată de o comisie de evaluare AIAR, care va lua decizia finală. Odată cu eliberarea certificatului de acreditare începe o perioadă de monitorizare de către AIAR. În primul an va fi implementat un plan de acțiuni conform recomandărilor comisiei, după care va fi raportat gradul de realizare al acestuia.

Sistemul universitar de management al calității – consolidat și menținut de o echipă competentă

La USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova există un sistem de management al calității consolidat și o echipă competentă, fapt ce situează instituția în eșalonul învățământului academic internațional. Afirmăm aparținere lui Vlad Gheorghita, auditor-șef la Compania de certificare „Certind” din București, profesor universitar la Universitatea de Științe Vieții „Ion Ionescu de la Brad” din Iași, România, care în zilele de 17 și 18 noiembrie curent s-a aflat într-o misiune de evaluare externă la universitatea noastră, cu scopul de a verifica modul în care Sistemul de Management al Calității (SMC) continuă să corespundă cerințelor standardului ISO 9001:2015.

La finele procesului de evaluare, Vlad Gheorghita a comunicat rezultatele auditului extern, accentuând că „obiectivele propuse în Planul de audit au fost atinse”.

Expertul a constatat că toată documentația SMC este întocmită și aplicată corect, în conformitate cu standardul menționat. Un punct forte evidențiat a fost elaborarea și apro-

barea Planului strategic de dezvoltare a Universității pentru perioada 2021-2030, ce are drept scop îmbunătățirea continuă a calității procesului de educație și cercetare. În concluzie, auditorul extern a venit cu recomandarea de a dezvolta continuu Sistemul de Management al Calității, în vederea asigurării sustenabilității calității, performanței și excelenței în activitatea instituției.

Potrivit Olgăi Iurco, șefa Departamentului Audit Intern al Universității, în vederea obținerii informațiilor pentru evaluarea externă au fost aplicate diverse metode: interviuri cu angajații, observarea proceselor și activităților de lucru și analiza informației documentate. Totodată, în cadrul misiunii de supraveghere auditorul extern a

analizat SMC și informația documentată aferentă acestuia. La această etapă au fost verificate următoarele subdiviziuni universitare: Departamentul Resurse Umane, Decanatul Facultății de Medicină nr. 1, Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”, Departamentul Educație Medicală Continuă și Departamentul Administrarea Patrimoniului.

Trei programe de studii – evaluate de ANACEC

În perioada 22-24 noiembrie 2021, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost supusă evaluării de către o comisie a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) în vederea acreditării programului de licență Sănătate publică și a programului de master Management în sănătate publică.

Comisia și-a realizat activitatea în format mixt. Interviurile cu persoanele cheie – administrația Universității, coordonatorii de programe, cadrele didactice și beneficiarii de studii s-au desfășurat on-line, iar pentru evaluarea spațiilor educaționale și de cercetare, precum și a Bibliotecii Științifice Medicale și a căminelor, comisia s-a deplasat la fața locului.

O altă comisie a ANACEC a efectuat o vizită de evaluare externă în vederea acreditării programului de formare profesională continuă *Psihopedagogie*, destinat cadrelor didactice fără studii pedagogice.

Misiunea de evaluare s-a desfășurat

șurat între 23 și 25 noiembrie și la fel a inclus: interviuri cu membrii echipei manageriale a instituției, personalul didactic la programele de formare profesională continuă, absolvenții, personalul auxiliar, ședințe on-line, vizitarea tuturor spațiilor educaționale și auxiliare, consultarea documentației și analiza dovezilor ce probează rezultatele și efectele dife-

ritor activități privind îmbunătățirea calității. Programul *Psihopedagogie* a fost inițiat în anul 2018, în baza propunerilor Comisiei de evaluare externă a ANACEC și a Ordinului rectorului nr. 62-A din 5 februarie 2018 privind instituirea grupului de lucru pentru elaborarea Planului de învățământ, aprobat la 24 mai 2021 de Senatul universitar. Beneficiarii acestui program sunt absolvenții programelor de studii superioare integrate în medicină, stomatologie și farmacie, care doresc să se încadreze în calitate de cadru didactic neavând studii pedagogice, precum și cadrele didactice ale Universității.

Admitere la studii postuniversitare prin rezidențiat pentru anul universitar 2021-2022

Concursul de admitere la studii postuniversitare prin rezidențiat, care s-a desfășurat în perioada 22-26 noiembrie la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a fost unul inedit. Pentru prima dată candidații la studii s-au înregistrat în competiție pe platforma <https://erezidențiat.usmf.md/>, unde au completat Cererea de înscriere la concurs, Acordul privind prelucrarea datelor cu caracter personal și au încărcat dosarul cu actele necesare.

După perioada de înregistrare, în data de 29 noiembrie curent, au fost anunțate clasificările de concurs pentru repartizarea în rezidențiat, pe domenii de formare, cu listele nominale ale candidaților și mediile de concurs. Alegerea specialității, postului și a locului de desfășurare a studiilor de rezidențiat, precum și semnarea contractelor cu Ministerul Sănătății – instituția care oferă postul – și cu USMF „Nicolae Testemițanu” a avut loc în zilele de 1, 2, 3 și 6 decembrie, conform unui orar prestabilit. Procesul s-a realizat strict în ordinea descrescătoare a mediei de concurs la rezidențiat, pe domenii de formare profesională, conform clasificării de concurs anunțate, în limita planurilor de înmatriculare aprobate în modul stabilit.

Repartiția candidaților a avut loc în Sala Senatului universitar. Având în vedere condițiile epidemiologice în vigoare și pentru evitarea aglomerației în zona locației de repartizare, candidații s-au prezentat cu 15-30 de

minute înainte de ora estimată pentru a selecta postul/locul.

Concursul de admitere s-a organizat pe specialități, conform Planului de înmatriculare aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1010 din 3 noiembrie 2021, oferta educațională constituind 398 de locuri pe post cu finanțare bugetară la 36 de specialități pentru domeniul Medicină, 28 de locuri la trei specialități pentru Sănătate publică, 2 locuri la două specialități pentru Stomatologie, 5 locuri la două specialități

pentru Farmacie. De asemenea, a fost oferită posibilitatea de a studia în bază de contract, cu achitarea taxei de studii: 54 de locuri la șase specialități pentru Stomatologie și 28 de locuri la patru specialități pentru Farmacie.

La concursul de admitere în rezidențiat au fost depuse 381 de dosare, inclusiv 274 pentru specialitatea Medicină, 17 – Sănătate publică, 14 – Farmacie și 76 – Stomatologie.

În perioada 8-10 decembrie curent a fost organizat concursul suplimentar de admitere la rezidențiat la specialitățile, locurile și posturile rămase neocupate cu finanțare bugetară pentru Medicină (139) și Sănătate publică (14), și în bază de contract cu taxă de studii pentru Farmacie (20).

În final, la studii postuniversitare prin rezidențiat au fost admise 354 persoane, dintre care: 259 la specialitatea Medicină, 15 – Sănătate publică, 14 – Farmacie și 66 – Stomatologie.

Rezultatele concursului la doctorat

Școala Doctorală în domeniul Științe Medicale (ȘDSM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a făcut publice rezultatele concursului de admitere la studii superioare de doctorat (ciclul III), pentru anul de studii 2021-2022. Toate cele 67 de locuri finanțate de stat și 10 cu taxă au fost acoperite.

Potrivit directorului ȘDSM, profesor universitar Lilian Șaptefrăți, la concurs au participat 78 de persoane, dintre care două au optat pentru același proiect cu finanțare bugetară, iar în final a fost selectată doar una. „În pofida faptului că admiterea la studii superioare de doctorat a fost realizată în termeni restrânși – doar două săptămâni comparativ cu o lună în alți ani – a fost înregistrat un număr mai mare de candidați decât numărul de locuri oferite din bugetul de stat. Pretendenții sunt persoane care inspiră încredere că vor absolvi cu succes doctoratul, deoarece majoritatea

sunt medici cu experiență, iar dosarele lor demonstrează că sunt antrenați în activități de cercetare”, a subliniat directorul Școlii.

Studentii-doctoranzi admiși în acest an au început lecțiile la 1 decembrie 2021.

Școala Doctorală în domeniul Științe Medicale este structura responsabilă pentru organizarea studiilor superioare de doctorat creată prin Consorțiul între USMF „Nicolae Testemițanu”, prin intermediul Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate, cu instituții din domeniul medical: Agenția Națională de Sănătate Publică, Institutul de Cardiologie, Institutul de Oncologie, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, Institutul Mamei și Copilului, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie și Institutul de Medicină Urgentă.

Matricea rezultatelor învățării pentru domeniul sănătății

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” va iniția elaborarea Matricei rezultatelor învățării la Cadrul sectorial de calificări pentru domeniul Sănătate. Acest proces va fi lansat în contextul demarării la Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a procedurilor de elaborare a Cadrului sectorial de calificări pentru patru domenii: educație, sănătate, agricultură și tehnologia informației și comunicațiilor.

Inițiativa se înscrie în obiectivele strategice ale MEC și are scopul de a dezvolta și îmbunătăți Cadrul Național al Calificărilor (CNC) prin recordarea la Cadrul European al Calificărilor, în vederea asigurării formării profesionale de calitate și învățării pe tot parcursul vieții.

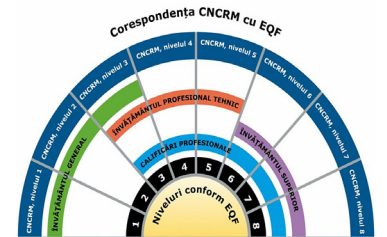
În context, în data de 29 octombrie 2021, grupul de lucru instituit în acest scop la USMF „Nicolae Testemițanu”, a participat la un atelier de lucru cu tema „Conceptualizarea Cadrului sectorial al calificărilor pentru domeniul general de studiu Sănătate”.

Evenimentul a fost organizat la universitatea noastră de către reprezentanții MEC pentru stabilirea agendei și trasea-rea obiectivelor de activitate.

Tatiana Gherștega, șefa Direcției Cadrul național al calificărilor, MEC, a menționat că elaborarea Cadrului sectorial de calificări va pune baza dezvoltării în perspectivă a CNC. Astfel, obiectivele propuse țin de: cartografierea calificărilor din domeniile vizate în vederea actualizării acestora în conformitate cu solicitările pieței muncii; elaborarea Matricei rezultatelor învățării pentru programele de formare profesională din instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior și conceptualizarea Cadrului sectorial – bază normativă pentru elaborarea standardelor de calificare sectoriale.

Profesorul universitar Olga Cernețchi, prim-prorector, prorector pentru activitate didactică, coordonator al grupului de lucru din partea Universității, a dat asigurări că USMF „Nicolae Testemițanu” va elabora Matricea pentru domeniul Sănătate,

în scopul asigurării formării profesionale de calitate și învățării pe tot parcursul vieții. Grupul de lucru al Universității a fost reprezentat de către conferențiarul universitar Silvia Stratulat, șefa Departamentului Didactic și Management Academic, și conferențiarul universitar Stela Adaui, șefa Departamentului Educație Medicală Continuă.

La întrunire au mai participat Viorica Condric, consultant principal, Direcția Cadrul național al calificărilor, MEC, și Mariana Negrean, directorul Centrului de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo” din Chișinău.

Stagiul practic susținut de mediciști prin examenul clinic obiectiv structurat

Studentii din anul III și IV de la Facultatea de Medicină nr. 1 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care au efectuat stagiul practic de vară în instituțiile medico-sanitare din capitală și centrele raionale, au fost evaluați la capitolul deprinderi practice la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM). În total, 1300 de mediciști au fost apreciați pentru demonstrații dexterităților în îngrijirea pacientului (ÎP) și abilităților de asistent medical (AM), în perioada 8 noiembrie-3 decembrie 2021.

Andrei Romancenco, directorul CUSIM, a menționat că în acest mod s-a aplicat examenul clinic obiectiv structurat (OSCE) – metodă de evaluare recomandată de Federația Mondială pentru Educație Medicală – stabilit ca obiectiv în Planul strategic de dezvoltare a Universității pentru perioada 2021-2030, la domeniul Activitate didactică educațională. Implementarea OSCE s-a desfășurat în colaborare cu Departamentul Didactic și Management Academic și Decanatul Facultății de Medicină nr. 1.

Pentru acest examen, bioinginerii medicali ai Centrului au creat și aplicat un soft special, care a permis studenților să se înregistreze și să fie direcționați spre unul dintre cele 8 birouri amenajate pentru examinare. Înainte de examen studenții au fost informați despre procedura propriuzisă și li s-a solicitat să reproducă cât mai exact sarcina, eventual să comenteze fiecare acțiune. „Studentul nu are contact cu profesorul, vine direct în sala de examinare cu sau fără pacient standardizat, realizează sarcina practică afișată pe ușa biroului în

maximum cinci minute și pleacă. În partea opusă a ecranului se află examinatorii care evaluează mediciștii conform unui checklist”, a punctat Andrei Romancenco.

Vitalie Chiosa, responsabil coordonator de stagii practice în domeniul medicinei, a accentuat că această metodă de examinare este recomandată la nivel mondial, însă pentru contingentul dat de studenți a fost o premieră.

Alina Gâscă, studentă în anul III, a rămas impresionată de modalitatea de examinare și experiența interesantă pe care a trăit-o, menționând că

sa de origine, Israel. Studentul afirmă că a avut parte de o experiență interesantă după care a început să simtă și mai mult responsabilitatea pe care o au medicii pentru viața oamenilor.

În opinia medicinistului Sorin Cenușa, examenul clinic obiectiv structurat este unul confortabil, deoarece nu impune presiunea examenului, iar studenții se simt mai liberi în prezentarea manevrelor, respectând protocolul.

Lustina Sârbu, studentă în anul IV, a efectuat stagiul practic la Spitalul Raional din Florești, câte două săptămâni în diferite secții. Tânăra și-a ex-

sarcinile au fost foarte ușoare. Tânăra susține că ar fi bine de creat condiții similare cu cele de la CUSIM și în instituții medicale.

Elias Abu Sholdom a efectuat stagiul practic într-un spital din țara

primat recunoștința față de profesori și lucrătorii medicali din spital care au ajutat-o să însușească multe manevre și, ca rezultat, a susținut stagiul practic cu brio.

Studentii preocupați de mediul sănătos de lucru

Studentii din anul II de la Filiera francofonă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost protagoniștii unui atelier de lucru cu genericul „Mediul nostru de lucru și sănătatea” (Notre milieu de travail et la santé). Evenimentul s-a desfășurat în cadrul Festivalului Științelor în limba franceză, ediția a IV-a, organizat de Antena Agenției universitare a Francofoniei la Chișinău (AUF) și a intrat on-line peste 70 de elevi din liceele și colegiile din raioanele Hîncești, Orhei, Soroca, Fălești, Bălți, Briceni, dar și din orașul Râmnicu Vâlcea, România.

Într-un mod interactiv, studenții au reușit să aplice cunoștințele teoretice privind factorii ce stau la baza

formării microclimatului (temperatură, umiditatea și viteza curenților de aer) la locul de muncă sau în sălile de studii, inclusiv iluminarea corespunzătoare și izolarea fonică a încăperilor. Pentru fiecare dintre acești factori, studenții au prezentat metode și aparate de înregistrare a valorilor. Rezultatele au fost explicate și interpretate prin prisma importanței lor pentru sănătate și starea de bine a persoanelor (elevilor). Medicinistii francofoni au fost ghidați de către Elena Ciobanu, conferențiar universitar la Disciplina de igienă, Departamentul Medicină Preventivă, și Veronica Ichim, șef adjunct, Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană (DREIE), responsabilă de Filiera francofonă a Universității.

Veronica Ichim a subliniat că prin această activitate a fost promovată și imaginea universității noastre: „Elevii au avut posibilitatea să vadă în ce condiții învață studenții noștri, să afle despre oportunitățile de studii în cadrul Filiei universitare Francofone în Medicină și despre activitățile extracurriculare organizate, precum și să vizualizeze un clip video promoțional”.

Festivalul Științelor în limba franceză este destinat elevilor din școli și liceele din țară și are ca obiective popularizarea științei în rândul tinerilor, promovarea studiilor și a științelor predate în limba franceză, precum și consolidarea relațiilor între mediul preuniversitar și cel universitar în Republica Moldova.

Cercetarea științifică la USMF „Nicolae Testemițanu” în anul universitar 2020-2021

Celebrarea Zilelor Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a devenit o frumoasă tradiție ce reflectă ascensiunea în timp a instituției, iar conferința științifică anuală, organizată în această perioadă, a accentuat importanța cercetării pentru dezvoltarea instituțională. Cercetarea științifică este una dintre direcțiile prioritare de activitate, iar Strategia de fortificare a domeniului dat reprezintă o provocare pentru comunitatea universitară la temelia căreia se află principiul educație prin cercetare. Declarația aparține rectorului Emil Ceban și a fost făcută în cadrul ședinței solemne a Consiliului științific, astfel fiind inaugurată Conferința aniversară „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, consacrată aniversării a 76-a de la fondarea Almei Mater.

Rectorul Emil Ceban a subliniat că participarea comunității academice la diverse evenimente științifice oferă posibilitatea familiarizării cu rezultate științifice de ultimă oră și direcții noi de cercetare, cu viziuni interdisciplinare extinse și inovații. „Colaborarea cu mediul științific extern ne deschide noi orizonturi și valoroase oportunități pentru schimb de experiență, transfer de cunoștințe și de bune practici cu savanți și specialiști renumiți din întreaga lume”, a menționat profesorul Ceban. În alocuțiunea sa, rectorul a adresat comunității universitare alese cuvinte de mulțumire și profundă recunoștință pentru profesionalism, responsabilitate și devotament, efort și contribuție substanțială la dezvoltarea învățământului superior medical, inclusiv prin fortificarea

domeniilor de cercetare și inovare, sporirea vizibilității și a prestigiuului Universității la nivel național și internațional.

Academicianul Stanislav Groppa, prorector pentru activitatea de cercetare, președintele Consiliului științific, a prezentat un raport privind activitatea de cercetare a USMF „Nicolae Testemițanu” în anul universitar 2020-2021. Potrivit savantului, potențialul uman științific al Universității constituie motiv de mândrie – academicieni și membri ai Academiei de Științe a Moldovei, doctori habilitați și doctori în științe, profesori universitari, cercetători științifici, cadre didactice și științifico-didactice, energia fiind reprezentată de studenți-doctoranzi, medici-rezidenți și studenți.

Actualmente procesul de cercetare se desfășoară în cadrul Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate al USMF „Nicolae Testemițanu”, fondat la 1 septembrie 2020. Totodată, a fost creat Centrul de Cercetare în domeniul Sănătății și Biomedicinii (CCDSB) – structură contemporană de cercetări fundamentale și translaționale ce are în componență cinci centre, 23 de laboratoare, Biobanca, Vivariu, Secția de transfer tehnologic și incubator inovațional. Au fost elaborate și aprobate o serie de regulamente instituționale privind crearea, protecția și gestionarea obiectelor de proprietate intelectuală, funcționarea biobăncii și a cercurilor științifice studențești.

Prorectorul a remarcat că succesele recente privind dezvoltarea infrastructurii de cercetare impun necesitatea instruirii cadrelor com-

petitive în cercetare – un imperativ pentru fiecare dintre noi în limita atribuțiilor de serviciu.

Mottoul educație prin cercetare presupune fortificarea activității de cercetare a studenților prin eficientizarea comunicării, sporirea vizibilității activităților de cercetare ale tinerilor și coordonării acestora de către cadrele științifico-didactice, mobilizarea participării mediciniștilor la evenimente științifice naționale și internaționale, înrolarea acestora în proiecte de cercetare și inovare, funcționarea activă a cercurilor științifice studențești etc. A fost elaborat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de verificare a documentației materialului primar, care prevede sporirea calității lucrărilor de doctorat,

dar și un suport în inițierea procedurii de susținere a lucrării științifice, a menționat prorectorul Stanislav Groppa.

În prezent, Universitatea colabo-

rează cu 90 de universități, facultăți cu profil medical și centre de cercetare din peste 28 de țări, având la bază 145 de acorduri semnate.

În anul curent, Universitatea a aderat la Declarația de la Berlin privind accesul deschis la cunoștințe în domeniul științei și științelor umaniste. Era digitală oferă comunității academice o varietate de oportunități privind diseminarea rezultatelor științifice, unul dintre acestea fiind Repozitoriul instituțional. Prin aprobarea Politicii instituționale privind Accesul Deschis, Universitatea susține comunicarea liberă și schimbul de informații ca cea mai eficientă cale de a asigura accesibilitatea și valorificarea cunoștințelor rezultate din investigațiile științifice, a practicilor

mărilor de citări ale publicațiilor cercetătorilor Universității în baza de date Scopus. „La moment sunt înregistrate 2 303 citări, astfel am obținut cu o mie de citări mai mult față de alte instituții de învățământ din țară, fapt ce va asigura o sporire a indicelui Hirsch în perioada următoare. De asemenea, s-a înregistrat o creștere a indicelui Hirsch de la 20 în 2019 – la 39 în octombrie curent, cu 100% într-o perioadă foarte scurtă”.

Potrivit prorectorului, la moment, există 34 de proiecte naționale de cercetare în derulare, dintre care cinci au fost câștigate în 2021, și 26 de proiecte de cercetare internaționale, altele 5 fiind în așteptarea rezultatelor concursului. Implementarea triumfului cunoașterii educație-cercetare-inovare reprezintă un imperativ pentru comunitatea academică. În anul de referință, Universitatea a participat la 9 expoziții de cercetare, inovare și transfer tehnologic, unde au fost obținute 19 premii speciale și 83 de medalii, dintre care: 34 de aur, 28 de argint și 21 de bronz. De asemenea, au fost înregistrate 191 de obiecte de proprietate intelectuală, brevete de invenție, cereri de drept de autor și cereri de inovație.

În final, mai mulți reprezentanți ai Universității au venit cu mesaje de apreciere a activității de cercetare și inovare, menționând că educația în medicină este posibilă doar prin intermediul cercetării. Totodată, cercetătorii au evidențiat problemele cu care se confruntă: modalitatea de finanțare, alocarea fondurilor insuficiente din bugetul de stat pentru activitatea științifică, dificultăți la achiziționarea consumabilelor pentru laboratoarele de cercetare ș.a.

Laureații concursului Impactul activității de cercetare

Cei mai buni cercetători ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost premiați în cadrul Galei Laureatilor – ceremonie ce a încheiat programul manifestărilor aniversare. Laureatii concursului de performanță „Impactul activității de cercetare” – cercetători, cadre științifico-didactice și studenți-doctoranzi au fost identificați conform ratingurilor: indicele Hirsch în baza de date scientometrică Scopus, indicele Hirsch în Google Academic, articol publicat în anul 2020 într-o revistă cu cel mai mare factor de impact (IF).

și motivare a personalului științific de a-și promova rezultatele științifice. „Anul trecut am organizat concursul de publicații, anul curent – Impactul activității de cercetare reflectat prin indicele Hirsch și IF. Rezultatele concursurilor respective constituie o realizare personală, dar și instituțională. Aceste persoane duc faima instituției noastre peste hotare și, respectiv, Universitatea este apreciată prin acest rating”, a afirmat rectorul.

Astfel deținătorii primelor locuri pentru cel mai mare indice Hirsch în Scopus sunt: Mihail Todiraș, conferențiar cercetător – locul I (in-

poziționat pe locul III, indicele Hirsch în Google Academic fiind 12.

Articolele publicate în reviste cu factor de impact semnate de conferențiar universitar Gheorghe Plăcintă și de un grup de cercetători – Victor Pântea, Valentin Cebotarescu și Lilia Cojohari de la Catedra de boli infecțioase, Liviu Iarvoi de la Catedra de boli infecțioase, tropicale și parazitologie medicală și Alina Jucov, Disciplina de gastroenterologie – de asemenea au înregistrat cel mai înalt IF – 17.373 și au fost apreciate cu locul I. La aceeași categorie, Elina Berliba de la Disciplina de gastroen-

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis

Biblioteca Științifică Medicală (BSM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat mai multe evenimente de promovare a Accesului Deschis, în special pentru cei preocupați de cercetarea științifică, în perioada 25-31 octombrie curent. Activitățile în format on-line au avut loc în contextul Săptămânii Internaționale a Accesului Deschis, sub genericul „Conțează modul în care deschidem cunoașterea: construirea echității structurale”.

Programul activităților a fost inaugurat prin lansarea unei expoziții tematice de carte și diseminarea materialelor în vederea promovării Mișcării Accesului Deschis. Ulterior, a fost organizat workshopul „Resursele informaționale biomedicale în Acces Deschis”, participanții fiind familiarizați cu Repozitoriul USMF „Nicolae Testemițanu”, Catalogul partajat LibUnivCatalog, Biblioteca Electronică Didactică (BED) și cu bazele de date în acces deschis. BED reprezintă o colecție de peste 700 de manuale și elaborări metodice ale

Mendeley: manager al referințelor bibliografice și generator de citări, produs al editurii Elsevier, scopul căruia a fost de a reflecta beneficiile utilizării acestui instrument. A fost făcută o prezentare a cerințelor de instalare a extensiei Mendeley web importer în browser, de creare a contului utilizatorului Mendeley, de instalare a versiunii aplicației Mendeley Desktop, de creare a bibliotecii personale, a colecțiilor și subcolecțiilor, de importare a datelor din surse externe etc.

Ulterior a fost organizat un curs educațional privind identificarea revistelor pseudoștiințifice. Activitatea a avut drept scop familiarizarea membrilor comunității universitare cu fenomenul și problema publicațiilor lipsite de onestitate editorială. Cursul a întrunit redactori și membri ai echipelor editoriale ale revistelor medicale și farmaceutice locale, profesori, conferențieri și asistenți universitari, studenți-doctoranzi, lectori, cercetători științifici și bibliotecari. Au fost evidențiate dezavantajele publicării în revistele false și

Astfel, au fost acordate 6 premii personalului universitar și alte 6 studenților-doctoranzi pentru indicele Hirsch în Scopus și în Google Academic. Totodată, au fost apreciați autorii articolelor publicate în anul 2020 în reviste cu cel mai mare factor de impact, în baza datelor extrase din rapoartele privind activitatea de cercetare în anul 2020, prezentate de către catedrele universitare.

Rectorul Emil Ceban a menționat, în deschiderea Galei, că cercetarea este unul dintre domeniile prioritare stabilite în Planul strategic de dezvoltare a Universității pentru următorii 10 ani. În acest context, anual sunt identificate diferite modalități de stimulare

dicele 20); Flur Macaev, Centrul Științific al Medicamentului – locul II (indicele – 15); Ion Codreanu, Catedra de radiologie și imagistică și Svetlana Turcan, Disciplina de gastroenterologie, ambii locul III (cu indicele 14).

Cel mai mare indice Hirsch în Google Academic – 15 – îl deține academicianul Stanislav Groppa, Catedra de neurologie nr. 2, care s-a clasat pe locul I. Academicianul Gheorghe Ghidirim de la Catedra de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi” a obținut locul II (indicele 13), iar Victor Botnaru și Alexandru Corlăteanu de la Disciplina de pneumologie și alergologie, și Victor Pălărie de la Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare s-au

terologie, Departamentul Medicină Internă, a obținut locul II, iar Irina Cabac-Pogorevici, Disciplina de cardiologie – locul III.

Printre studenții-doctoranzi cu rezultate excelente în cercetare se numără: Dumitru Ciolac, Pavel Gavriluc, Olga Gavriluc, Victor Cazac, Ecaterina Carpenco, Alina Tocan-Musteața, Andrei Uncu, Mihaela Jarovlea-Bejenari, Maxim Melenciu, Cornelia Fursenco și Cornelia Lazăr.

Adresăm felicitări cordiale laureaților concursului „Impactul activității de cercetare”, dorindu-le sănătate, noi forțe creatoare și rezultate remarcabile!

cadrelor științifico-didactice de la USMF „Nicolae Testemițanu”, care pot fi căutate după numele autorului, subiect sau anul editării accesând Book Trailer.

De asemenea, cercetătorii au avut oportunitatea să participe la un webinar privind crearea profilului în ORCID (cod alfanumeric non-proprietar, care permite identificarea de o manieră unică a savanților și autorilor cu contribuții academice și științifice). Participanții și-au dezvoltat competențe de creare și gestionare a profilurilor individuale.

Activitățile au continuat cu atelierul

a fost demonstrată modalitatea de aplicare a instrumentelor de identificare și evaluare a pseudorevistelor (listele negre, ghidurile și checklisturile de evaluare).

Săptămâna Internațională a Accesului Deschis a culminat, la 29 octombrie, cu workshopul „Cultivarea abilităților de regăsire a informației în resursele informaționale biomedicale”: Prezentarea platformei Research4Life (HINARI, OARE, AGORA, ARDI, GOALI), Cambridge Journals Online, OncologySTAT, GLOWM – Global Library of Women's Medicine și STAT!Ref.

Esențialul în infecția COVID-19 la copii

În cadrul Zilelor Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în data de 19 octombrie, a fost lansată cartea „Esențialul în infecția COVID-19 la copii”. Publicația a fost elaborată de un colectiv de autori – cadre științifico-didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu”, specialiști în patologiiile sistemului respirator, cardiovascular, hepatic, renal, neurologic, digestiv etc.: academicienii Eva Gudumac și Stanislav Groppa, profesorii universitari Emil Ceban, Svetlana Șciuca, Svetlana Hadjiu, Jana Bernic, Valentin Gudumac, Ina Palii și Angela Ciuntu, asistenții universitari Rodica Selevestru și Ianoș Adam, studenții-doctoranzi Diana Rotaru-Cojocari, Iulia Rodoman și Cristina Tomacinschi, și Consuela Adam, absolventă.

Rectorul Emil Ceban, profesor universitar la Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală, a menționat, la evenimentul de lansare, că acest manual conține informații esențiale despre toate sistemele de organe afectate de COVID-19 la copii. „Cartea are un potențial valoros, deoarece vine să completeze literatura de specialitate, iar acest fapt ne va da posibilitatea să facem față lucrurilor pe viitor”, consideră rectorul.

Academiciana Eva Gudumac, profesor consultant la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu” a USMF „Nicolae Testemițanu”, a menționat că manualul a fost elaborat pe parcursul a câteva luni de la începutul pandemiei. „Aici au fost sintetizate toate datele din literatură despre COVID, studii de cercetare referitoare la epidemiolo-

gie și datele morfologice din alte țări, protocoalele de tratament utilizate în Republica Moldova, ce sunt aproape similare cu cele ale Organizației Mondiale a Sănătății”. Academiciana a adăugat că în lucrare au fost prezentate acele scheme de tratament care conduc la ameliorarea stării pacientului, în special terapia prin vitamine, ce sporesc imunitatea și dau rezultate bune, remarcând că actualmente există cca 150 de lucrări științifice referitoare la COVID-19.

„Pandemia a scos în evidență rolul oamenilor de știință și al medicilor aflați în epicentrul gestionării epidemiei, care studiază și vin cu recomandări practice pentru combaterea SARS-CoV-2. Medicii își aduc contribuția la cercetarea și îmbunătățirea tratamentului acestor

maladii. Lansarea de carte este un exemplu convingător în acest sens, autorii venind cu rezultatele cercetărilor și informații de actualitate, demonstrând o inegalabilă dedicare muncii pe care o fac cu cel mai înalt profesionalism”, susține academicianul Ion Tighineanu, președintele Academiei de Științe a Moldovei.

Potrivit profesorului universitar Svetlana Șciuca, șefa Clinicii Pneumologie, Departamentul Pediatrie, cartea vine să cinstească memoria eroilor în halate albe – medici și asistenți medicali care și-au pierdut viața în primul an de pandemie.

Lucrarea „Esențialul în infecția COVID-19 la copii” va servi drept suport didactic pentru instruirea viitorilor medici – studenți și medici rezidenți.

Medalii la Salonul Internațional „Traian Vuia” din România

Cercetătorii și inventatorii Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au demonstrat excelență în inovare, prin prestația deosebită la Salonul Internațional de Invenții și Inovații Traian Vuia, ediția a VII-a. Evenimentul s-a desfășurat în format mixt, în perioada 12-14 octombrie, la Timișoara, România. Echipa universitară a obținut 8 medalii de aur, 3 medalii de argint și 5 de bronz.

Salonul a fost organizat de către Societatea Inventatorilor din Banat-Timișoara, în colaborare cu Consiliul Județean Timiș, România. La expoziție au fost expuse 350 de

invenții din 14 categorii – medicină, agricultură, mediu, alimentație, electronică și electrotehnică, tehnică, mecanică și paramedicină ș.a. – ale inventatorilor din România, Republica Moldova, Ungaria, Serbia, Germania și Siria.

Componența juriului a inclus inventatori și cercetători specializați pe fiecare categorie de concurs, criteriile de departajare a inovațiilor fiind: nouitatea, aplicațiile, avantajele, prețul,

protecția mediului, impactul social și economic.

Adresăm sincere felicitări tuturor premianților, dorindu-le sănătate și noi performanțe în viitor!

Evenimente științifice în domeniul gastroenterologiei

Disciplina de gastroenterologie din cadrul Departamentului Medicină Internă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova menține o colaborare fructuoasă cu instituțiile de profil medical din România și grație parteneriatelor interinstituționale organizează diverse evenimente științifice.

Una dintre aceste manifestări a avut loc în zilele de 25 și 26 octombrie curent – conferința științifică „Zilele gastroenterologiei timișorene la Chișinău”. Medici gastroenterologi, interniști și medici de familie de pe ambele maluri ale Prutului s-au întrunit on-line, dar și cu prezență fizică, pentru a afla cele mai noi informații în materie de gastroenterologie de la specialiștii timișoreni.

Programul conferinței a fost unul variat și a inclus teme actuale în domeniul gastroenterologiei și hepatologiei. Profesorul universitar Eugen Tcaciuc, șef, Disciplina de gastroenterologie a USMF „Nicolae Testemițanu”, a prezentat date noi privind managementul infecției cu *Helicobacter pylori* și dificultățile tratamentului în era antibiotezistenței, iar profesorul român Ioan Sporea a vorbit despre boala ficatului gras metabolic asociată cu o morbiditate în creștere în ultimul deceniu. La conferință au participat și medici chirurși de la Catedra de chirurgie nr. 2, condusă de profesorul Adrian Hotineanu, care au prezentat realizările proprii în chirurgia hepatică extremă.

La finele evenimentului, profesorul Ioan Sporea a menționat că forumul a avut în vizor nu doar subiecte medicale, ci și interconexiuni sufletești, atât de necesare în perioada complicată de pandemie COVID-19.

Tot atunci, un grup de medici rezidenți de la specialitatea Gastro-

enterologie din Timișoara s-a aflat în vizită la Chișinău, la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală. Tinerii medici au rămas plăcut surprinși de dotarea acestuia și posibilitățile de instruire oferite.

Disciplina de gastroenterologie a USMF „Nicolae Testemițanu” și Clinica de Gastroenterologie a Spitalului Clinic Județean de Urgență „Pius

Brânzeu” din Timișoara au lansat un program de colaborare privind schimbul de experiență și realizarea unor proiecte științifice comune. Primul medic-rezident de la Chișinău a avut deja posibilitatea să facă un sta-giu timp de o lună la clinica română.

O altă manifestare științifică pentru specialiști a fost „Conferința moldo-română de gastroenterologie”, ediția a II-a, ce a avut loc în data de 19 noiembrie 2021, exclusiv on-line.

Evenimentul a fost organizat împreună cu Clinica de Gastroenterologie din Cluj-Napoca, Societatea Română de Neurogastroenterologie în colaborare cu Disciplina de gastroenterologie a Universității și Societatea de Gastroenterologie și Hepatologie

din Republica Moldova. Programul conferinței a fost complex și de actualitate, participanții evidențiind buna colaborare între România și Moldova de-a lungul timpului.

Clinica de Gastroenterologie a USMF „Nicolae Testemițanu” a împărtășit experiența proprie privind patologia ficatului și COVID-19. De asemenea, au fost menționate

actualitățile din patologia pancreasului și bolilor hepatice metabolice induse, patologia funcțională a tractului digestiv, care mereu a constituit o provocare pentru practicieni. Prezentarea doctorului Ștefan L. Popa privind inteligența artificială în gastroenterologie a frapat publicul prin posibilitățile tehnologice moderne în domeniul medicinei. În final, co-ordonatorul științific al conferinței, profesorul Dan Dumitrașcu, a prezentat istoricul relațiilor între clinicile de profil de la Cluj-Napoca și Chișinău, menționând importanța integrării gastroenterologiei din Republica Moldova în societățile europene de specialitate.

Fiecare respirație contează!

Pandemia COVID-19 a cauzat o creștere dramatică a deceselor condiționate de pneumonie. Această maladie este cel mai mare ucigaș infecțios al adulților și al copiilor, responsabilă de peste 2,5 milioane de decese la nivel mondial în anul 2019, inclusiv a 672 de mii de copii. În anul 2020, la aceste cifre s-au adăugat 2 milioane de decese provocate de infecția SARS-CoV-2, numărul cazurilor fatale provocate de pneumonie sporind până la peste 4 milioane. Din acest considerent, în 2021 Ziua Mondială a Pneumoniei s-a desfășurat cu genericul „Fiecare respirație contează!”, în regim on-line, la 12 noiembrie curent. Evenimentul a fost destinat medicilor de familie, pediatriilor și pneumologilor din Republica Moldova.

Pentru a atenționa asupra gravității pe care o reprezintă pneumonia, Clinica de Pneumologie din cadrul Departamentului Pediatrie al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat conferința națională „Ziua Mondială a Pneumoniei – actualități în pneumonia copilului”.

Profesorul universitar Svetlana Șciuca, șefa Clinicii de Pneumologie, a menționat că astfel de evenimente facilitează transferul de cunoștințe științifice și bune practici în rândul medicilor de la diferite specialități. „Prin marcarea Zilei Mondiale a Pneumoniei se contează pe promovarea intervențiilor pentru a proteja copiii, dar și pe generarea de acțiuni pentru a combate pneumonia și alte boli comune, uneori letale. În acest mod se pune accent pe conjugarea eforturilor, pe lansarea de acțiuni și investiții social-economice semnificative, dar și pe fortificarea sistemelor de sănătate. Pneumonia poate fi prevenită prin imunizare, nutriție adecvată și abordarea factorilor de mediu”, a afirmat prof. Svetlana Șciuca.

Sergiu Gladun, directorul Institutului Mamei și Copilului (IMC), a remarcat că în instituția pe care o reprezintă este localizată unica secție specializată de pneumologie pediatrică din țară, unde anual sunt

tratați peste 1300 de pacienți cu pneumonii, bronșite acute obstructive, bronșiolite cu insuficiență respiratorie și maladii cronice pulmonare.

Miocardite infecțioase la copii cu maladii pulmonare a constituit subiectul prezentării elaborate de echipa de cardiologi pediatri, sub conducerea profesorului universitar Ina Palii, șefa Clinicii Pediatrie și Cardiologie (IMC), Departamentul Pediatrie al USMF „Nicolae Testemițanu”.

Despre complicațiile pleuropulmonare în pneumoniile comunitare la copii și experiența Catedrei de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu” au vorbit conferențiarul universitar Alina Danilă și academiciana Eva Gudumac. Au fost demonstrate mai multe cazuri clinice

subiectul prezentării Alionei Cotoman, studentă-doctorand, specialitatea Pediatrie. „Pneumonia poate fi prevenită prin promovarea unui set de practici de sănătate: alăptarea exclusivă în primele 6 luni de viață, alimentație adecvată și suplimentarea cu vitamina A, schimbările de comportament și educația părinților, vaccinarea obligatorie, asigurarea cu apă potabilă, salubritate și igienă, precum și reducerea poluării aerului din încăperi”, a sugerat prin recomandări tânăra cercetătoare. Și Cristina Tomacinschi, studentă-doctorand, specialitatea Pediatrie, a oferit date științifice, dar și rezultatele unor studii clinice cu privire la copiii cu imunodeficiențe primare și infecții pulmonare, spitalizați în Clinica de Pneumologie.

cu diferite complicații ale pneumoniilor acute la copii, conduita medicală terapeutică și chirurgicală diferențiată etc. În contextul etiologiei atipice la copii diagnosticați cu pneumonie, Rodica Selevestru, asistent universitar la Departamentul Pediatrie, a prezentat o evaluare clinicoparaclinică a pneumoniilor cu *Mycoplasma* și a vorbit despre conduita terapeutică în aceste etiologii.

Măsurile și principiile de prevenție a pneumoniilor la copii, particularitățile imunizării micuților pentru profilaxia infecțiilor cu pneumococi și alți germeni pneumotropi a constituit

În Republica Moldova, în anul 2020 prevalența bolilor aparatului respirator a constituit 1246,8 cazuri la 10 mii populație, comparativ cu 1704,1 cazuri în anul 2019, inclusiv printre copiii cu vârsta între 0-18 ani – 3557,8 cazuri la 10 mii populație în anul 2020 și 5454,2 cazuri în 2019. Cu regret, din cauza pneumoniilor au decedat 35 de copii cu vârsta de până la 1 an (în 2018) și 36 de copii (în 2019). La copii cu vârsta cuprinsă între 0-5 ani s-a înregistrat o creștere a cazurilor de deces – 49 de copii în anul 2019, față de 45 în 2018.

Implementarea proiectelor internaționale va spori cercetarea și inovarea

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și-a propus să dezvolte domeniul de cercetare și prin atragerea proiectelor internaționale de cercetare și inovare. Un prim rezultat în acest sens derivă din colaborarea cu Universitatea Erciyes din Kayseri, Turcia, care a generat implementarea proiectului „Utilizarea profilactică și terapeutică a exozomilor derivați din celule T reglatoare pe modelele murine de scleroză multiplă și psoriazis”. Afirmatia aparține rectorului Emil Ceban și a fost făcută la întvederea cu profesorul Peter Timashev, director general al Parcului Științifico-tehnologic de Biomedicină, Prima Universitate de Stat de Medicină „I.M. Secenov” din Moscova, Federația Rusă, aflat într-o vizită la instituția noastră, în zilele de 29 și 30 octombrie curent.

Profesorul Ceban a accentuat că, acum doi ani, o delegație a Universității a întreprins o vizită de lucru în Turcia la mai multe laboratoare de cercetare, a căror activitate răspunde celor mai complexe provocări. „Când ni s-a propus să participăm la acest proiect european am acceptat din start, iar una dintre condiții era găsirea unei instituții partenere din Federația Rusă. Astfel, i-am adresat această propunere administrației Primei Universități de Stat de Medicină „I.M. Secenov”, deoarece funcția de prorector pentru activitatea de cercetare este deținută de către absolventul USMF „Nicolae Testemițanu”, profesorul Denis Butnaru, cu care avem o colaborare prolifică”, a menționat rec-

torul. În final, profesorul Ceban a remarcat că proiectul are potențialul de a genera lucrări cu impact ridicat privind utilizarea exozomilor în bolile inflamatorii autoimune sau cronice.

Academicianul Stanislav Groppa, prorector pentru activitatea de cercetare, a evidențiat intenția universității noastre de a intensifica colaborările internaționale pe segmentul științific, în special de a crea posibilități de inițiere a noi proiecte bilaterale, prin cooptarea instituțiilor partenere din diferite țări.

Profesorul Peter Timashev și-a exprimat disponibilitatea de a colabora cu USMF „Nicolae Testemițanu” pe mai multe direcții ce țin de medicina translațională și biotehnologiile avansate, specificând faptul că Parcul Tehnologic pe care-l gestionează este antrenat în elaborarea remediilor noi pe bază de culturi celulare, de

teste și sisteme diagnostice, preparate farmaceutice ce pot contribui la dezvoltarea medicinei personalizate. În acest sens, profesorul rus a lansat o invitație universității noastre de a identifica cercetători pentru a efectua stagii practice în structurile Parcului Tehnologic din Moscova în vederea dezvoltării proiectelor comune în domeniile date.

După întrunirea cu administrația Universității, expertul a participat la o masă rotundă privind implementarea proiectului „ERA.NET RusPlus”, care a fost organizată în format mixt, la care a participat și profesorul Yusuf Ozkul de la Universitatea Erciyes, Kayseri, coordonator al consorțiului. Echipa de proiect a analizat activitățile realizate până în prezent, precum și unele impedimente și soluții în implementarea cu succes a acestuia. Grație proiectului va fi evaluată eficacitatea utilizării exozomilor în tratamentul encefalomielitei autoimune, model murin al sclerozei multiple. Scopul final constă în posibilitatea utilizării exozomilor derivați de Treg în tratamentul bolilor autoimune la om. Dacă va fi demonstrat beneficiul terapeutic al acestui procedeu, va fi posibilă producerea și comercializarea exozomilor, prin urmare, proiectul are potențial pentru transfer tehnologic.

Proiectul este implementat de Universitatea Erciyes, Prima Universitate de Stat de Medicină „I.M. Secenov” din Moscova și USMF „Nicolae Testemițanu”, în perioada 2021-2023.

Împreună oprim pandemia COVID-19

Autoritățile din sănătate și-au propus să atingă un nivel de vaccinare anti-COVID-19 de 40% din populația Republicii Moldova până la sfârșitul anului 2021 și de 70% – până la mijlocul anului 2022, pentru a putea reveni la viața normală sub aspect economic și social. În acest scop, USMF „Nicolae Testemițanu”, Agenția Națională de Sănătate Publică (ANSP), Societatea Științifico-practică a epidemiologilor și microbiologilor și Societatea de Pediatrie din Republica Moldova au organizat o conferință științifico-practică cu genericul „Împreună oprim pandemia COVID-19”, în data de 29 octombrie, în contextul marcării Săptămânii Imunizării.

chiar din primele zile ale pandemiei și contribuie nemijlocit la diagnosticul și tratamentul pacienților COVID. „Istoria omenirii demonstrează că vaccinurile au salvat sute de milioane de vieți. Imunizarea este un proces firesc și trebuie să urmărim exemplul țărilor cu un nivel ridicat de imunizare”, a remarcat directorul.

Secretarul de stat al Ministerului Sănătății, Svetlana Nicolaescu, a spus că acțiunile organizate în *Săptămâna Imunizării* reprezintă un apel de conștientizare a importanței vaccinării împotriva COVID-19. „Vaccinarea este soluția cea mai eficientă și disponibilă pentru a stopa pandemia, acest fapt fiind demonstrat de țările care au atins un nivel de vaccinare de circa 70 la sută

ologie, Departamentul Medicină Preventivă, s-a referit la particularitățile procesului imunizării adulților la nivel național și internațional. „Vaccinarea oferă o protecție sigură și eficientă împotriva bolilor infecțioase înainte ca persoana să se molipsească, astfel fiind folosită apărarea naturală a corpului pentru a construi rezistență la anumite infecții și a întări sistemul imunitar”, a spus conferențiarul.

„Stoparea pandemiei și a efectelor socio-economice ale acesteia pe termen lung este posibilă doar datorită unei ponderi înalte a vaccinării, inclusiv în rândul copiilor. Deși copiii, preponderent, fac forme asimptomatice ale bolii, totuși se înregistrează și forme grave cum ar fi cazurile de

Rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, a declarat că situația epidemiologică din țară este una dramatică din cauza că rata de vaccinare împotriva coronavirusului de tip nou este foarte redusă și în context a venit cu un îndemn către populație – de a se vaccina, deoarece doar imunizându-ne vom rezista acestei pandemii.

Nicolae Jelașchi, directorul ANSP, a subliniat că reprezentanții USMF „Nicolae Testemițanu” au stat la baza elaborării cercetărilor științifice

a populației și au revenit la normalitate sub aspect economic și social”, a accentuat secretarul de stat. Oficialul a adăugat că implicarea mediului academic și a reprezentanților catedrelor USMF „Nicolae Testemițanu” este una crucială pentru a transpune aceste dovezi științifice în recomandări practice, exprimând recunoștință, în numele MS, față de administrația Universității și întregul corp academic care asigură medicii cu protocoale de tratament similare cu cele utilizate la nivel internațional.

Conferențiarul universitar Angela Paraschiv, șefa Disciplinei de epidemi-

sindrom inflamator multisistemic, nemaivorbind de faptul că încă nu se cunoaște cum vor fi afectați copiii în timp, din punct de vedere psihologic, în condițiile educației la distanță”, consideră profesorul universitar Ninel Revenco, șefa Departamentului Pediatrie al Universității.

În contextul *Săptămânii Imunizării*, în data de 30 octombrie, studenții și medicii-rezidenți – membri ai Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova – au organizat un flashmob în Piața Marii Adunări Naționale.

Profesorul Emil Ceban – laureat al Premiului AȘM în domeniul medicinei

Emil Ceban, rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, dr. hab. șt. med., profesor universitar la Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală, a devenit laureat al Premiului Academiei de Științe a Moldovei (AȘM) în domeniul medicinei „Constantin Țibîrnă” pentru ciclul de lucrări „Litiază urinară – o provocare a medicinei contemporane” și rezultate științifice valoroase obținute în anii 2019-2020. Distincția i-a fost înmănată la Gala de decernare a premiilor AȘM în domeniile științe ale vieții, științe exacte și ingineresti, precum și a Premiului pentru promovarea științei în mass-media. Evenimentul a avut loc în data de 10 noiembrie, în cadrul ședinței solemne a Adunării generale a AȘM consacrată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare.

Svetlana Cojocaru, vicepreședinte al AȘM, a evidențiat valoarea ciclului de lucrări în care autorul a sistematizat date actuale referitor la chirurgia litiazei urinare, tehnicile de diagnostic, inclusiv cele bioimorale, imagistice, cât și impactul deciziilor chirurgicale în evoluția clinică a pacienților operați. În Republica Moldova se atestă o sporire a incidenței și a prevalenței urolitiază, care se plasează pe primul loc în structura maladiilor urologice. În mod special, a fost stabilit că nefrolitiază are o frecvență estimată între 1-12% din populația generală, condiționând o rată de invaliditate mai mare de 11%. Vestea bună este că, în prezent, tehnicile chirurgicale aplicate în țara noastră permit soluționarea cu succes a majorității cazurilor litiazei urinare.

Profesorul Emil Ceban s-a declarat onorat de acordarea acestui premiu, ce contează mult pentru echipa sa. „Subiectul pe care îl studiem – litiază urinară, în pofida schimbărilor ecologice și a urbanizării, a devenit o problemă stringentă ce se situează pe locul întâi în structura maladiilor urologice. În Clinica de Urologie din incinta Spitalului Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, unde este amplasată și Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală a USMF „Nicolae Testemițanu”, sunt aplicate toate metodele moderne de tratament al acestei maladii, inclusiv minim invazive. În acest context, au fost elaborate 5 teze de doctor în științe medicale, două monografii, un manual fiind în curs de editare”, a adăugat profesorul Ceban.

Academicianul Ion Tighineanu, președintele AȘM, a menționat că „Comisia de evaluare a avut misiunea importantă de a-i alege pe cei mai valoroși pretendenți înscrși în

concurs și este îmbucurător faptul că la unele compartimente a fost aplicată o selecție riguroasă, concurenții fiind evaluați după criteriile: calitatea cercetărilor științifice și actualitatea rezultatelor științifice obținute”.

În total, au fost depuse 17 dosare, iar 9 personalități notorii din diverse domenii au fost declarați câștigători. Totodată, cu prilejul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, în baza hotărârii Prezidiului AȘM, au fost acordate distincții și diplome cercetătorilor care au obținut rezultate remarcabile în anul curent, au contribuit la promovarea științei la nivel național și internațional, la pregătirea cadrelor de înaltă calificare, cu implicare în anumite activități ale comunității științifice, în primul rând, fiind apreciate rezultatele științifice pe domenii de competență.

Medalia „Nicolae Milescu-Spătaru” a AȘM a fost acordată reprezentanților USMF „Nicolae Testemițanu” – conferențiarului universitar Stela Aduai, șef de catedră, Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”, dr. șt. farm., șefa Departamentului Educație Medicală Continuă; profesorului universitar Jana Bernic, dr. hab. șt. med., șef de catedră, Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu”; conferențiarului universitar Vasile Sofronie, dr. șt. med., Disciplina de epidemiologie, Departamentul Medicină Preventivă; profesorului universitar Victor Cojocaru, dr. hab. șt. med., șef de catedră, Catedra de anesteziologie și reanimatologie nr. 2; conf. univ. Alexandru Ferdohle, dr. hab. șt. med., Catedra de chirurgie nr. 2; cercetătorului științific coordonator Stanislav Babuci, dr. hab. șt. med., Laboratorul de infecții chirurgicale la copii, și asistentului universitar Alexandru Botizatu, Catedra de anesteziologie și reanimatologie nr. 2.

Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare

În fiecare an, în data de 10 noiembrie, marcăm Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare. Cu acest prilej, în numele Senatului Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Vă adresez sincere felicitări, urări de bine și sănătate, perseverență, noi forțe creatoare și inspirație în realizarea tuturor ideilor inovatoare, care să dea strălucire și esență personalității Dumneavoastră în numele progresului științific în țara noastră.

Universitatea a optat întotdeauna pentru un sistem de cercetare consolidat, axat pe performanță și excelență, care să genereze rezultate științifice valoroase atât din partea savanților consacrați, cât și a tinerilor cercetători și inovatori. Misiunea cercetătorilor din domeniul medicinei și farmaceuticii este de a contribui la soluționarea problemelor de sănătate publică și de a face față provocărilor ce apar în societate. „Dacă știința n-are patrie, omul de știință trebuie să se gândească mereu la tot ceea ce poate face el pentru gloria patriei sale,

iar în oricare savant mare, veți găsi un mare patriot”, afirma Louis Pasteur.

Stimați colegi, dragi cercetători, vă doresc să rămâneți acei patrioți care contribuie la consolidarea sistemului autohton de sănătate, să obțineți rezultate remarcabile în activitatea științifică, astfel ca eforturile Dumneavoastră în domeniul cercetării și inovării să fie apreciate la justa valoare, să sporească vizibilitatea Almei Mater și să impulsioneze prosperarea Republicii Moldova.

Cu profund respect,

Rector Emil Ceban,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.

Ambasadorul Indiei la USMF „Nicolae Testemițanu”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost onorată de vizita ES Rahul Shrivastava, ambasador al Republicii India în Republica Moldova cu reședința la București, România, în vederea consolidării parteneriatului bilateral stabilit.

Vizita a avut loc în data de 8

specialiști competenți și capabili să facă față cerințelor sistemului de sănătate din India”. În acest context, prim-prorectorul a remarcat că a fost înregistrată prima promoție de absolvenți – cetățeni indieni, iar toți cei care au depus dosarele pentru confirmarea diplomei în India au susținut cu brio examenul de licență NEXT, ceea ce re-

decembrie curent și a inclus o întrevedere cu reprezentanți ai administrației Universității, la care au fost abordate subiecte ce țin de amplificarea cooperării bilaterale între Universitate și statul indian, precum și de promovarea mobilităților academice și profesionale interstatuale.

Prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică, a menționat că relațiile de colaborare ale USMF „Nicolae Testemițanu” cu India au fost inițiate acum 15 ani, în această perioadă Universitatea fiind vizitată de înalți oficiali indieni, iar reprezentanții instituției noastre au efectuat vizite reciproce în contextul fortificării cooperării. USMF „Nicolae Testemițanu” reprezintă o instituție credibilă care funcționează conform celor mai înalte rigori de calitate, autentificate prin certificate de acreditare a tuturor programelor de studii la nivel național și cel de acreditare instituțională internațională, fapt ce a condus la recunoașterea Universității la nivel mondial”, a remarcat prorectorul. Totodată, profesorul Olga Cernețchi a accentuat că instituția tinde spre internaționalizare, asigurând studii de calitate tinerilor care au ales universitatea noastră: „Suntem responsabili de calitatea predării pentru ca, la finalizarea studiilor, să oferim

prezintă un calificativ important pentru universitatea noastră.

La rândul său, ambasadorul Rahul Shrivastava și-a exprimat recunoștința pentru posibilitatea oferită cetățenilor indieni de a studia la USMF „Nicolae Testemițanu” și asigurarea continuității acestui proces. Oficialul indian a anunțat deschiderea misiunii diplomatice pentru soluționarea unor eventuale probleme. În altă ordine de idei, ambasadorul a informat că în anul 2022 va fi marcată aniversarea a 75-a de la fondarea Republicii India și 30 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice cu Republica Moldova, fapt pentru care este interesat să sprijine organizarea unor evenimente culturale-sociale la universitatea noastră.

Ulterior, diplomatul a avut o întâlnire cu studenții indieni care și fac studiile la USMF „Nicolae Testemițanu”, asigurându-i că le va susține proiectele, totodată solicitându-le să se implice în organizarea evenimentelor aniversare. Actualmente, la Universitate își fac studiile 705 studenți originari din India, dintre care cca 80% provin din statul Kerala. Până în prezent, 62 de cetățeni indieni au absolvit universitatea noastră.

Aprobarea Strategiei instituționale pentru Știința Deschisă în perioada 2021-2026

Senatul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a aprobat Strategia pentru Știința Deschisă pentru perioada 2021-2026, în data de 25 noiembrie. Documentul constituie rezultatul proiectului „MINERVA – Consolidarea managementului cercetării și capacităților de știință deschisă ale instituțiilor de învățământ superior din Moldova și Armenia”, cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+, acțiunea cheie doi Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior.

Universitatea își propune să realizeze un set de acțiuni menite să contribuie la crearea mediului favorabil pentru sporirea eficienței, relevanței și competitivității naționale și internaționale a activității de cercetare și inovare, inclusiv prin implementarea principiilor Științei Deschise. Obiectivul general al Strategiei prevede ajustarea managementului proceselor de cercetare și dezvoltarea infrastructurii la cerințele contemporane. Printre domeniile strategice prioritare, obiectivele strategice și specifice ale Științei Deschise se numără: promovarea accesului deschis, implementarea datelor deschise în cercetare, evaluarea științei deschise și creșterea responsabilității cercetătorilor pentru integritatea cercetării, dezvoltarea instrumentelor Științei Deschise ș.a. Universitatea își propune să creeze o

infrastructură modernă pentru cercetare și să elaboreze un plan de management al datelor de cercetare, menit să ofere cercetătorilor un mecanism de gestionare a datelor de cercetare deschise.

Proiectul Strategiei pentru Știința Deschisă a USMF „Nicolae Testemițanu” a fost prezentat de către Silvia Ciubrei, membru al grupului de experți la nivel instituțional în domeniul ȘD, în cadrul atelierului internațional privind Știința Deschisă, care s-a desfășurat la Universitatea de Stat din Erevan, Armenia, în zilele de 7 și 8 octombrie 2021.

Elena Raevschi, coordonatoarea proiectului, șefa Departamentului Cercetare, a prezentat realizările în implementarea proiectului MINERVA în cadrul celei de-a 5-a ședințe a Consorțiului, care s-a desfășurat în format mixt, în data de 2 decembrie curent la Academia de Studii Economice a Moldovei.

Ulterior, în data de 16 decembrie, experiența universității noastre privind implementarea principiilor ȘD a fost împărtășită de coordonatoare la atelierul de lucru „Implementarea politicilor instituționale privind Știința Deschisă”, organizat de Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale la USMF „Nicolae Testemițanu”, în cadrul Proiectului „Stimularea angajamentului Republicii Moldova în Știința Deschisă: suport metodologic și aplicativ”.

Rectorul Emil Ceban – doctor honoris causa al UMFȘT „George Emil Palade” din Târgu Mureș

Rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, a fost apreciat cu înaltul titlu academic de doctor honoris causa al Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” (UMFȘT) din Târgu Mureș, România. Ceremonia solemnă a avut loc în data de 9 decembrie curent și a constituit un eveniment în cadrul Zilelor Universității.

Festivitatea a fost moderată de președintele Senatului universitar, profesorul Horațiu Suci, care și-a exprimat sentimentul de onoare pentru ocazia de a se adresa unei personalități notorii din domeniul științelor medicale – profesorului universitar Emil Ceban, dr. hab. șt. med., rector și un bun prieten al UMFȘT. „Prin întreaga contribuție științifică, didactică, profesională a convins și determinat Senatul Universității să acorde cea mai înaltă distincție onorifică a comunității noastre academice – doctor honoris causa – ca o recunoaștere a meritelor unei activități de excepție”, a declarat președintele Senatului.

Rectorul Universității „George Emil Palade”, prof. Leonard Azamfirei, a opinat că personalitățile care primesc înaltul titlu devin membri ai comunității academice a UMFȘT, iar dincolo de relațiile interuniversitare și istoria ce ne unește, există relațiile dintre oameni. „Gestul Senatului Universității este dovada faptului că dețineți un potențial științific valoros și, în același timp, reprezentăm instituții care ne înfrățesc intelectual și cultural”, a subliniat rectorul român.

În *Laudatio*, prezentat de prof. Dr. Martha Orsolya-Katalin-Ilona, s-a menționat că rectorul Emil Ceban este o personalitate de excepție. „Evenimentul constituie un fericit prilej de omagiere a științei și, totodată, urmea-

ză preceptele frumoasei tradiții academice de recunoaștere a contribuției de valoare a profesorului Emil Ceban – nume sonor al științelor medicale din ultimii treizeci de ani, care s-a afirmat ca un specialist notoriu în domeniul urologiei și cercetător științific, talentat și carismatic dascăl, manager eficient în munca de prorector și, actualmente, rector. Domnia Sa s-a afirmat ca un pasionat făuritor de relații între instituții și oameni de știință din

ră de specialitate în limba română. Un rol important în acest sens l-au avut și mobilitățile academice, vizitele de informare și documentare, stagiile pedagogice și lingvistice ale personalului didactic și științifico-didactic de la toate disciplinele medicale și farmaceutice. Tot aici putem menționa organizarea în comun a manifestărilor științifice și instituirea consiliilor științifice specializate pentru susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat, inclusiv prin

tară și de peste hotare. Toate acestea au fost posibile numai prin muncă, devotament, vocație și perseverență”, a specificat profesorul român.

La rândul său, profesorul Emil Ceban, vădit emoționat, și-a exprimat recunoștința pentru înaltul titlu acordat de Senatul UMFȘT, menționând că prin acest gest a fost apreciat întreaga comunitate academică a USMF „Nicolae Testemițanu”. În context rectorul Ceban a accentuat că „instituția noastră a resimțit întotdeauna sprijinul universităților-surori din România, care au contribuit substanțial la asigurarea învățământului superior medical și farmaceutic din Moldova cu literatură

cotutelă. Ne-ați acordat ajutor logistic și metodologic, fapt pentru care vom fi mereu recunoscători”.

În final, profesorul Emil Ceban a subliniat că bunele tradiții de conlucrare, preluate de la predecesori și valorificate de noile generații, ating noi dimensiuni de consolidare a eforturilor îndreptate spre același vector și spre aceeași cauză comună și nobilă – ocrotirea sănătății oamenilor.

Colaborarea în domeniul medicinei și farmaciei între USMF „Nicolae Testemițanu” și UMFȘT „George Emil Palade” durează de circa trei decenii.

Premieră reușită: Înlăturarea schwanomului vestibular prin abord translabyrinthic

Intervenția de înlăturare a schwanomului vestibular prin abord translabyrinthic la un pacient de 60 de ani – o premieră pentru medicina din Republica Moldova, ce a avut loc în data de 9 decembrie curent – este apreciată drept o reușită. Operația a durat peste 8 ore, iar pacientul și-a revenit și a reușit să schițeze un zâmbet, fapt ce demonstrează că nervii săi faciali nu au fost afectați, iar tomografia computerizată a confirmat lipsa tumorii. Despre acest fapt ne-a comunicat Marin Buracovschi, medic chirurg ORL, student-doctorand la Catedra de otorinolaringologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, unul dintre medicii care a participat nemijlocit la intervenția chirurgicală dată.

Operația a fost una extrem de dificilă, fiind efectuată de mai multe echipe de specialiști, care s-au implicat la diferite etape. Printre aceștia a fost și profesorul universitar Grigore Zapuhlii de la Catedra de neurochirurgie a universității noastre, directorul Institutului de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, împreună cu profesorul Oleg Borysenko, șeful Departamentului Microchirurgie și Otoneurochirurgie, Institutul

de Otolaringologie „A.I. Kolomyichenko” din Kiev, Ucraina, asistați de alți colegi și medici-rezidenți.

Potrivit profesorului Grigore Zapuhlii, intervenția chirurgicală este considerată o premieră, deoarece a fost realizată de o echipă de oreliști și neurochirurghi, dar, în general, astfel de operații se efectuează în țara noastră de peste douăzeci de ani, doar că separat, în clinicile de profil.

Schwanomul vestibular reprezintă o tumoră intracerebrală, ce își are originea din cea de-a VIII-a pereche de nervi cranieni și poate fi localizată oriunde pe traiectul nervului vestibulocohlear, începând de la urechea internă până la unghiul pontocerebelos. Tratamentul chirurgical al acestei patologii se efectuează prin

această intervenție auzul pacientului nu se va restabili, în schimb vor fi păstrate intacte toate celelalte funcții ale organismului.

Operația a fost efectuată la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman” din capitală, care are în dotare o sală cu utilaj medical performant de ultimă generație, ce asigură o securitate aseptică maximă. Condițiile operatorii au fost apreciate și de profesorul Oleg Borysenko de la Institutul de Otolaringologie „A.I. Kolomyichenko”, care a accentuat că asemenea săli de operații nu se găsesc nici chiar în toate centrele europene. În alt context, profesorul ucrainean, cu o experiență de 25 de ani în astfel de intervenții, a salutat spiritul de echipă și conlucrarea neurochirurgilor cu otolaringologii, care prin această intervenție au lansat o nouă direcție în domeniul medicinei – Otoneurochirurgia.

Intervenția chirurgicală a fost realizată în baza Acordului de colaborare între USMF „Nicolae Testemițanu” și Institutul de Otolaringologie „A.I. Kolomyichenko” din Kiev. În acest context, în data de 10 decembrie curent, universitatea noastră a fost vizitată de Oleg Borysenko, șeful Departamentului Microchirurgie și Otoneurochirurgie, și Alexander Papp, cercetător științific superior la Institutul de Otolaringologie „A.I. Kolomyichenko”. Însoțiți de Sergiu Vetrician, șeful Catedrei de otorinolaringologie, și Marin Buracovschi, student-doctorand la aceeași catedră, oaspeții ucraineni au avut o întrevedere cu prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică. Discuția s-a axat preponderent pe intervenția de înlăturare a schwanomului vestibular, iar Oleg Borysenko și-a exprimat impresiile vizavi de această colaborare benefică și a apreciat înaltul nivel profesional al echipelor de medici cu care a conlucrat și condițiile operatorii de maximă siguranță.

„Îmi doresc ca oamenii să se simtă liberi și să-și îndeplinească obligațiunile de funcție fără presiune și indicații”

Stimate Domnule Rector, toamna aceasta s-au împlinit doi ani de când ați venit la conducerea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Cum descrieți această primă perioadă?

Emil Ceban: A fost dificilă și ușoară, în același timp. Acești doi ani au trecut foarte repede, dar au fost suficienți pentru a înțelege cum trebuie să procedez și să mă comport în anumite situații și unde este necesar de pus anumite accente. Ne-am confruntat cu unele probleme destul de complicate ce au necesitat eforturi suplimentare pentru a le depăși, altele încă se află în așteptare și identificăm soluții. Și aici mă refer la admiterea studenților internaționali, activitatea clinicilor stomatologice și altele. Într-adevăr, pentru mine, ultimii doi ani au fost de o intensitate mai mare, deoarece funcția de rector este complexă și implică maximă atenție și responsabilitate, mult curaj, ambiție și zeci de ore petrecute la birou – timp ce nu îl mai acorzi celor dragi.

Funcția de manager presupune, în primul rând, o mare responsabilitate. În rolul de conducător al acestei universități prestigioase, încerc să am o abordare corectă față de fiecare angajat, să mă bazez pe principiul meritocrației și al performanței, iar în capul mesei să stea *Omenia* și profesionalismul.

Sigur că, la început, mi-am propus să mă manifest în toate domeniile de activitate. Am avut idei clare, numeroase proiecte pe care am dorit să le realizez, dar situația epidemiologică a înghețat multe din aspirații. Pe lângă toate acestea, din cauza pandemiei COVID-19 ce s-a abătut asupra noastră, practic s-au dublat cerințele ce stau în fața unei instituții de învățământ superior cu profil medical și farmaceutic.

Care sunt prioritățile în activitatea Dumneavoastră pentru următorii trei ani, în conformitate cu Planul strategic, reieșind din starea reală a lucrurilor?

E.C.: Desigur, prima ar fi crearea Spitalului Universitar. Deși nu prea avem susținerea necesară, noi vom munci în această direcție, deoarece am primit asigurări din partea partenerilor că vor face lobby în fața comisarilor europeni, pentru a beneficia de finanțare externă în realizarea acestui proiect. În lipsa unui spital universitar modern, vom fi limitați în dezvoltarea clinicilor universitare, a specialităților medicale, nu vom putea pregăti specialiști de înaltă calificare conform standardelor internaționale.

Actualmente, USMF „Nicolae Testemițanu” se află cu un pas înaintea sistemului de sănătate. Suntem o universitate modernă care oferă studentului condiții optime de instruire medicală și diverse oportunități de dezvoltare profesională și personală. Studenții însușesc abilitățile necesare pe mulaje și își dezvoltă deprinderile practice și cu ajutorul simulatoarelor performante, iar după absolvire, mergând să activeze în instituțiile medicale din țară se dezamăgesc de condițiile de muncă, de infrastructură, de utilajul din dotare. De aceea, mulți dintre ei nu se mai regăsesc în domeniu și acest fapt este regretabil. Pentru dezvoltarea continuă sistemului de sănătate și alinierea la cerințele mondiale este necesară implicarea autorităților statului.

O altă prioritate ține de dezvoltarea Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate, care, la fel, este o necesitate stringentă. Actualmente atât medicina, cât și învățământul superior medical nu poate să se dezvolte fără cercetare, care a devenit și un criteriu de salarizare și de promovare a personalului universitar. Anterior, cercetarea era concentrată doar la Academia de Științe a Moldovei, dar acum noi încercăm să implementăm principiul educație prin cercetare, să formăm această structură de cercetare – cu la-

boratoare de înaltă performanță pentru toate formele de studii. Pandemia COVID-19 ne-a demonstrat că avem nevoie de mai multe laboratoare de cercetare. Un centru științific universitar trebuie să dispună de laborator de secvențiere a virusului, de genetică medicală, o biobancă – toate concentrate în Universitate. Tot în această perioadă am inițiat proiecte de cercetare cu parteneri din străinătate, altele le-am extins. Este posibil de realizat toate acestea, ținând cont că am lansat și programul de masterat științific în *Tehnologii moleculare în sănătate* pentru a pregăti cadre tinere pentru activitatea de cercetare în aceste laboratoare. Tineri cercetători efectuează stagii în străinătate, experți străini țin prelegeri pentru studenții noștri – viitorii medici – și treptat dezvoltăm știința modernă universitară, pe care o vom implementa și la nivel de țară. Crearea Spitalului Universitar va fi parte componentă a acestui proces, vom putea concentra aici bazele de date comune despre pacienți, vom realiza investigații științifice, iar rezultatele vor putea fi aplicate în cercetări ample, care la rândul lor vor permite o îmbunătățire a schemelor de diagnostic, tratament și profilaxie etc.

A treia prioritate este *internționalizarea*. Programele de studii trebuie să corespundă nomenclatoarelor europene pentru ca studenții noștri să fie pregătiți conform cerințelor contemporane. Primul pas în acest sens deja l-am făcut prin reducerea duratei semestrului de la 17 la 15 săptămâni, în corespundere cu programele de studii din UE. De asemenea, a fost micșorat numărul de ore la componenta umanistică, deoarece trebuie să fim competitivi, astfel încât absolvenții să se poată angaja oriunde în lume. În prezent, procesele de urbanizare și de globalizare nu ne permit să-i reținem în țară, de aceea trebuie să le oferim studii de calitate înaltă și condiții corespunzătoare, iar statul trebuie să le ofere tinerilor medici salarii decente și condiții bune de lucru, să investească în utilaje și să construiască spitale moderne.

În conformitate cu prevederile Planului strategic, ținem să extindem și să diversificăm oferta educațională.

Ați menționat că pentru dezvoltarea instituțională continuă este nevoie de susținere din partea autorităților statului. Instabilitatea politică din ultimii ani a influențat activitatea Universității?

E.C.: Ne-am dorit cu toții o schimbare și avem multe așteptări de la actuala guvernare. În același timp, suntem conștienți că pentru a schimba mersul lucrurilor în țara noastră trebuie să contribuim fiecare în parte. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” are potențial uman valoros și poate oferi suport prin tot ce cunoaște mai bine, fără a avea în schimb dividende politice sau altceva. Ne dorim să fim văzuți ca o forță, o resursă eficientă în soluționarea multor probleme din țară pe segmentele: medicină, farmacie, stomatologie și sănătate publică, în general. Dorim doar să fim auziți și să fim utili în diverse domenii – educație, cercetare, asistență medicală de calitate.

Ce alte realizări puteți enumera ca rezultat al unor decizii corecte și asumate?

E.C.: Recent a fost evaluat Sistemul de Management al Calității al Universității, au fost acreditate la nivel național programul de studii superioare de licență *Sănătate publică*, programul de studii de master *Management în sănătate publică* și programul de educație profesională continuă a cadrelor didactice în *Psihopedagogie*. Pe lângă programele de studii superioare de licență deja existente în: Optometrie, Asistență medicală generală, Sănătate publică și Tehnologie radiologică, recent, la ședința Senatului am aprobat inițierea programului de studii supe-

rioare de licență *Fiziokinetoterapie și rehabilitare* și a programelor de studii de master (ciclul II) *Nutriție umană*, *Optometrie și științe vizuale*, *precum și Sănătate mintală publică*. Ne dorim să deschidem specialități noi și să extindem programul de *Nursing* în cadrul unui parteneriat moldo-american, pentru a deveni atractivi și pentru alte state.

Am realizat multe dintre activitățile planificate, dar cel mai important este că nu am înregistrat restanțe la salarii. Am reușit să facem economii la energie, apă și gaz în perioada de izolare, când am închis căminele, unele blocuri de studii, am pus în staționare o anumită categorie de angajați. Am aplicat o metodologie clară de calculare a salariilor, la care am lucrat aproape un an și putem spune că ne-a reușit.

Printre alte reușite ce țin de cheltuieli avem externalizarea serviciilor de salubritate (gunoier menajer și întreținerea mașinilor speciale, combustibil) și de curățenie în cămine. Am optimizat activitatea paznicilor și a bufetelor Universității, secțiile alimentare, care erau în mare declin cu 2,5-3 milioane de lei. Marea problemă rămâne pandemia COVID-19, care ne permite realizarea activităților cu anumite restricții.

În ultimii ani se atestă o cerere scăzută din partea absolvenților Universității pentru continuarea studiilor prin rezidențiat. Care ar fi motivele?

E.C.: Consider că motivul principal ar fi remunerarea muncii. Un medic rezident are o bursă de studii în valoare de 1000 de lei, plus salariul de 5 mii de lei, pe când în România bursa unui rezident constituie 1500-2000 de euro, în funcție de specialitate și anul de studii, plus adaos pentru serviciile acordate conform curricula, tipul spitalului, activitate în zilele de sârbătorii și weekend etc.

Un alt factor este că tinerii noștri sunt bine pregătiți ca specialiști, iar cei mai buni pleacă în România. În ultimii ani această tendință ia amploare.

Condițiile de muncă, la fel, au un rol important în menținerea medicilor în funcții, în țară. Noi însă, știm că instituțiile medicale din multe centre raionale și sate sunt în stare deplorabilă. Tinerii medici, obișnuiți cu condiții decente de trai și muncă în Chișinău, în teritorii se confruntă cu lipsa utilajului performant, infrastructurii, conectării la internet și remunerarea este sub nivel. Desigur, aceasta îi descurajează.

Este o problemă ce trebuie rezolvată sistemic, deoarece nu doar Universitatea este responsabilă de viitorul acestor tineri specialiști. Împreună cu conducerea țării și cu autoritățile publice locale trebuie să majorăm salariile, să dotăm și să construim spitale regionale și clinici moderne – să dezvoltăm sistemul de sănătate, astfel încât să devină atractiv pentru toți tinerii, în caz contrar vor pleca peste hotare și mai mulți.

Criza din sănătatea publică a scos la iveală mai multe deficiențe ale sistemului medical. Considerați că în această perioadă s-a accentuat rolul medicului în societate?

Medicul ar trebui să fie mult mai stimat. În alte țări, spre exemplu, medicului i se adresează, indiferent de vârstă, cu sintagma *domnul doctor*, prin aceasta manifestând respect. La noi mai puțin... Chiar și în spațiul public sunt mediatizate mai mult cazuri de scandal, de conflict între medic și pacient și nu cele de succes. Spre regret, în societate primează lucrurile negative, de senzație, iar cele pozitive și rezultatele remarcabile ale specialiștilor rămân în umbră și nu sunt apreciate la justa valoare.

Cunoaștem că aveți o agendă zilnică foarte încărcată. Care dintre activități vă aduc mai multă satisfacție?

E.C.: Încerc să primesc plăcere din toate lucrurile pe care le fac, însă întâlnirile de lucru cu studenții, medicii rezidenți, doctoranzii și colegii îmi produc cea mai mare satisfacție. În general, iubesc oamenii...

Care activități vă consumă și vă răpesc prea mult timp?

E.C.: Eu am crescut și m-am dezvoltat în această universitate, îmi părea că cunosc totul, dar nu este întocmai așa. Apar probleme, care necesită soluționare. Istovitoare sunt cele ce țin de procesul didactic, atunci când reușita nu corespunde cu așteptările noastre, ori disciplina nu este una corespunzătoare. Niciodată nu am pus accent pe controale, ci pe evaluarea stării lucrurilor, identificarea cauzelor și a modului prin care putem îmbunătăți situația. În al doilea rând, consider că oamenii trebuie să se simtă liberi și să-și îndeplinească obligațiile de funcție, fără presiune și indicații.

Suntem îngrijorați că pentru cele 27 de proiecte științifice naționale câștigate în cadrul Programului de Stat, nu am primit anul trecut 12.5 milioane de lei, iar anul acesta – 13 milioane. Fără resurse financiare suficiente nu poți să faci cercetare...

Încerc să mă obișnuiesc cu rolul de a deschide evenimentele, fapt care îmi produce mai multe emoții, însă apreciez evenimentul în sine – fie webinar, fie conferință – pentru aportul pe plan științific și didactic.

Cum reușiți să îmbinați funcția de rector, care este foarte solicitantă, cu cea de profesor și de medic-urolog?

E.C.: Cu părere de rău, nu prea reușesc. Inițial, în primul an, am ținut prelegeri, aveam cursanți, efectuam și intervenții chirurgicale. La început – o dată în săptămână, apoi o dată la două săptămâni, apoi o dată în lună, ofeream și consultații, dar, într-un final, nu reușeam să îmbin eficient toate aceste activități. Într-atât de complexă este funcția de rector, încât nu-ți permite să fii omniprezent. Ca rezultat, însă, suferă colectivul catedrei, discipolii, doctoranzii și, respectiv, am mai puține publicații. Ca

să vii cu o publicație bună trebuie să te inspire, să citești mult, să monitorizezi tot ce a apărut nou, să lucrezi cu materialul primar, iar în calitatea mea de rector pot să mă ocup de aceasta doar în timpul liber sau noaptea târziu. Totuși, în perioada aceasta, împreună cu colegii am elaborat un manual de *Urologie*, două monografii și una e în curs de apariție.

Cum vă încălcați bateriile și eliminați stresul?

E.C.: În cea mai mare parte, familia este locul unde găsesc liniște și armonie, care-mi dă puterea de a mă ridica și de a depăși orice obstacol. În zilele de odihnă mă recreez acasă prin muncă fizică – cosesc iarba, îngrijesc florile, curăț și sădesc pomi. La fel, și activitățile de la catedră mă inspiră și-mi oferă un mediu de lucru creativ și de inovare. La catedră avem o echipă unită cu care ne întâlnim o dată în lună și discutăm despre realizări, proiecte, planuri, analizăm rapoartele pentru congresele științifice la care participăm. Cu regret, în ultimii doi ani, nu mi-am permis să fac sport din cauza programului de lucru încărcat, dar am promis familiei că o să încep.

Care este sursa Dumneavoastră de inspirație și motivație pentru tot ce realizați?

E.C.: Ca om, rector și medic – sursa de inspirație o găsesc în oameni, în echipa alături de care lucrez, în tineri și studenții-doctoranzi, iar familia îmi oferă susținerea și motivația de a excela și a mă dezvolta continuu atât în plan profesional, cât și personal. De fapt, activitatea cotidiană îmi oferă zilnic inspirație și premise de a realiza împreună cu membrii comunității universitare obiectivele și acțiunile propuse pentru sporirea calității învățământului superior medical, a cercetării și inovării, a asistenței medicale..., deoarece toate acestea au un impact benefic asupra sănătății oamenilor și a societății, în general.

Dacă am putea da timpul înapoi, ați participa la concursul pentru alegerea rectorului?

E.C.: Mi-am dorit această funcție, trebuie să recunosc. Din moment ce îți cunoști bine lucrul și ai capacități de a realiza ceva, te simți în putere să răstorni munți. În calitate de rector am intrat în *albie*, dar undeva mă simt cu mâinile legate, uneori descurajat. Nu mă țin de acest post, consider că omul onorează funcția și nu invers. Nu pot spune că am facilități, din contra – mai multe responsabilități. La început, am avut temeri că nu voi face față cerințelor colectivului, că n-o să pot dirija unele persoane, dar acestea nu s-au adevărat, pentru că angajații au o anumită cultură datorită mediului academic. Acum mă simt liber, deoarece mecanismele de lucru aplicate în Universitate, inclusiv de către rectorii predecesori, funcționează. În ultimii doi ani am înmatriculat mai mulți studenți, lansăm programe noi, modificăm nomenclatorul specialităților pentru ca Universitatea să fie competitivă. Sunt onorat să conduc o echipă extraordinară, dar sunt lucruri care nu depind doar de noi. Sunt sigur că împreună vom realiza tot ce ne propunem.

La finele anului, în preajma sărbătorilor de iarnă, ce mesaj doriți să adresați comunității universitare?

E.C.: Stimați colegi, dragi tineri,

Mai întâi de toate, vreau să vă multumesc pentru munca Dumneavoastră și consacrare în realizarea misiunii Almei Mater, pentru susținere, înțelegere și răbdare. Vă apreciez și vă respect pe fiecare în parte.

Vă doresc să pășiți în Noul An cu credință și lumină în suflet. Fie ca sărbătorile de iarnă să vă aducă multă sănătate și speranță, dragoste și bunăstare în familii, noi proiecte și realizări în plan profesional și personal.

La mulți ani fericiți!

Interviu realizat de Silvia Ciubrei

Pro – toleranță, contra – violență!

La 16 noiembrie am marcat Ziua Internațională a Toleranței – inițiativă prin care omenirea este îndemnată la mai multă înțelegere, compasiune și respect reciproc, dialog și cooperare între culturi și popoare, pentru a descuraja atitudinile extremiste de instigare la ură. În anul 2021, Națiunile Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) au celebrat acest eveniment sub genericul „Toleranța înseamnă respect, acceptare și apreciere a diversității bogate a culturilor lumii, a formelor de exprimare și a modului de a fi uman”.

Toleranța reprezintă responsabilitatea de a susține drepturile și libertățile fundamentale ale omului, democrația și statul de drept. Este cel mai puternic fundament pentru pace și reconciliere – un principiu de bază al democrației și dezvoltării durabile ce asigură supraviețuirea societăților multietnice și multiculturale.

În semn de solidaritate, USMF „Nicolae Testemițanu” s-a alăturat campaniei naționale „16 zile de activism împotri-

va violenței în bază de gen” și împreună cu Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină a organizat mai multe activități sub sloganul „Colorează lumea în Oranj: Înce-tează violența împotriva femeilor acum!”.

Printre activități se numără inițiativa unui grup de mediciniste originare din India. Studentele Facultății de Medicină nr. 2 și-au manifestat susținerea acțiunilor ce condamnă violența în bază de gen, realizând o fotografie de grup, în care aparținând în mână cărți de culoarea oranj.

În data de 12 decembrie curent, un alt grup de studenți ai USMF au realizat un video prin care îndeamnă omenirea la înțelegere și respect reciproc între popoare, indiferent de rasă, cultură, limbă, religie etc.

USMF „Nicolae Testemițanu” și ASRM creează spații sigure în care diversitatea culturilor, ideilor, limbilor și personalităților să se manifeste liber.

Tehnici de comunicare marca Deutsche Welle Akademie

Reprezentanții Grupului național de comunicare privind vaccinarea împotriva COVID-19 și specialiști în comunicare de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost instruiți în ceea ce privește informarea populației despre vaccinarea împotriva COVID-19. Cursul de instruire a fost organizat de Deutsche Welle Akademie (DWA), formatori – Daniela Wiesler, șefa Departamentului Consultanță în Comunicare și Instruire, Constanze Abratzky, trainer, și dr. Christoph Steegmans, expert în comunicare.

Subiectele abordate au inclus proiectarea strategiei de comunicare, inclusiv planul de acțiuni cu obiective și posibile riscuri, tehnici și instrumente de comunicare internă și externă, modalități de transmitere a mesajelor instituțiilor publice responsabile de gestionarea crizei pandemice COVID-19, monitorizarea eforturilor de comunicare, managementul de conținut, evaluarea campaniilor de relații publice ș.a.

La deschiderea evenimentului a participat și prim-prorectorul Olga Cernetchi, care a apreciat actualitatea și relevanța subiectului abordat în scopul fortificării continue a capacităților de comunicare pentru gestionarea eficientă a situației epidemiologice.

Daniela Wiesler, șefa Departamentului Consultanță în Comunicare și Instruire DWA, a menționat că în Moldova problema imunizării populației împotriva COVID-19 este de aceeași natură ca și în restul lumii: rata de vaccinare foarte joasă din cauza dezinformării și a miturilor. „Oamenii au anumite temeri să se imunizeze, dar trebuie convingiți că vaccinarea este necesară. Este o provocare să ajungem cu mesaje clare la oameni, să le câștigăm încrederea, iar acest lucru e posi-

bil doar printr-o comunicare transparentă și oferirea informațiilor veridice. Nu avem experiență în gestionarea unor asemenea crize sanitare și, respectiv, nu avem multe răspunsuri. Universitatea reprezintă oameni profesioniști care pot oferi informații bazate pe evidențe. Este foarte important să prezentați aceste date în mod simplu și concis pe înțelesul tuturor”, a accentuat comunicatorul DWA.

Profesorul Ninel Revenco, șefa Departamentului Pediatrie, președintele Comitetului național de experți în imunizare, a apreciat sesiunea de instruire ca fiind foarte utilă și captivantă, consultanții DWA oferind, cu generozitate, cunoștințele lor în materie de comunicare și relații publice. „Experții DWA au calificat USMF „Nicolae Testemițanu” drept o comunitate unită, care a demonstrat pe parcursul pandemiei deschidere nu doar în comunicare, dar și în acțiuni, și este un partener de forță în impulsivitatea procesului de imunizare împotriva COVID-19. Astfel, trainingul a fost orientat spre optimizarea și fortificarea capacităților noastre în comunicare și transmiterea mesajelor cheie grupurilor țintă, pentru accelerarea procesului de imunizare și, respectiv, de combatere a pandemiei”, a concluzionat profesorul.

Atelierul de lucru „Consultanță în comunicare” s-a desfășurat în zilele de 5 și 6 noiembrie curent, în incinta USMF „Nicolae Testemițanu”. La workshop au mai participat conferențiarul universitar Angela Paraschiv, șefa Disciplinei de epidemiologie, Departamentul Medicină Preventivă; Olga Buga, conferențiar universitar, Departamentul Pediatrie; Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice, și Inga Musteață, șef adjunct DCRP.

Ziua Mondială a Diabetului

Diabetul zaharat este o boală cronică care apare fie atunci când pancreasul nu produce suficientă insulină, fie atunci când organismul nu poate folosi eficient insulina pe care o produce. Insulina este un hormon care reglează glicemia. Hiperglicemia sau creșterea zahărului în sânge este un efect comun al diabetului necontrolat și, în timp, duce la deteriorarea gravă a multor sisteme ale organismului, în special a nervilor și a vaselor de sânge.

Diabetul de tip 2 – DT2 (numit anterior non-insulino-dependent sau debut la adulți) rezultă din utilizarea inefficientă a insulinei de către organism. Peste 95% dintre persoanele care suferă de diabet au tipul 2, în mare parte ca rezultat al excesului de greutate corporală și al inactivității fizice.

Diabetul de tip 1 – DT1 (cunoscut ca insulino-dependent, juvenil sau cu debut în copilărie) se caracterizează printr-o producție deficitară de insulină, respectiv ce necesită administrarea zilnică a acestui preparat. Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), în anul 2017 circa 9 milioane de oameni au fost înregistrați la nivel mondial cu diabet de tip 1. Majoritatea trăiesc în țări cu venituri mari, însă cauza și metodele de prevenire nu se cunosc. Simptomele includ secreția excesivă de urină, sete, foame constantă, scădere în greutate, modificări ale vederii și oboseală. Aceste simptome pot apărea brusc.

În timp, diabetul zaharat are un impact negativ asupra sănătății omului, afectând inima, vasele de sânge, ochii, rinichii și nervii. Adulții cu diabet prezintă un risc crescut de 2-3 ori mai mare de a face atacuri de cord și accident vascular cerebral. OMS declară că aproximativ 1 milion de oameni sunt orbi din cauza diabetului, ma-

ladie ce se numără și printre principalele cauze ale insuficienței renale.

O alimentație sănătoasă, activitate fizică regulată, menținerea unei greutate corporale normale și evitarea consumului de tutun sunt modalități de prevenire sau amânare a apariției DT2. Diabetul poate fi tratat și consecințele acestuia evitate sau amânate prin menținerea unei diete sănătoase, activitate fizică, medicamente și screening regulat, inclusiv tratament împotriva complicațiilor.

În următorii ani, OMS își propune să stimuleze și să sprijine adoptarea unor măsuri eficiente pentru supravegherea, prevenirea și controlul diabetului zaharat și complicațiilor acestuia, în special în țările cu venituri mici și medii. Eforturile de creștere a accesului la medicamente ce salvează vieți este unul dintre obiectivele Pac-

tului Global pentru Diabet, lansat în aprilie 2021. Pactul reunește guverne naționale, organizații ONU, organizații neguvernamentale, entități din sectorul privat, instituții academice, fundații filantropice, persoane care suferă de diabet și donatori internaționali care vor să lucreze pentru o lume în care toate persoanele cu risc crescut de diabet sau cu această afecțiune să poată avea acces la îngrijirea necesară.

În contextul Zilei Mondiale a Diabetului, studenții au organizat un flashmob în

Oprți inegalitățile. Oprți SIDA!

În fiecare an, la 1 decembrie este marcată Ziua Mondială de combatere a SIDA. Este o inițiativă practică de peste două decenii în semn de solidaritate cu persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA. În acest an, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a venit cu îndemnul „Oprți inegalitățile. Oprți SIDA!”

OMS avertizează că deși omenirea a făcut progrese semnificative în ultimele decenii în combaterea HIV, obiectivele globale majore stabilite pentru anul 2020 nu au fost realizate, această maladie rămânând o problemă majoră de sănătate publică ce afectează milioane de oameni din întreaga lume.

Nerespectarea drepturilor omului se numără printre eșecurile ce au condus la transformarea HIV într-o criză globală de sănătate. În prezent, pandemia COVID-19 a condus la acutizarea inechităților în accesul la serviciile esențiale pentru tratamentul HIV, făcând mai dificile viețile multor persoane care trăiesc cu această maladie.

Astfel, OMS face apel către liderii mondiali și cetățeni să-și unească eforturile de a combate inegalitățile ce provoacă SIDA și de a ajunge la persoanele care în prezent nu beneficiază de servicii esențiale pentru tratamentul HIV.

Republica Moldova a aderat la agenda ONU și s-a angajat să stopeze epidemia de SIDA până în 2030, în cadrul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, și face parte din Declarația de la Dublin privind cooperarea pentru combaterea HIV/SIDA în Europa și în Asia Centrală, și Strategia Globală a OMS pentru sectorul sănătății.

Ziua Mondială fără Tutun

Te-ai gândit vreodată să renunți la fumat, dar acest lucru nu ți-a reușit? Urmează pașii de mai jos, care îți vor fi de folos în acest proces:

- ❖ **Stabilește-ți un plan de acțiuni – analizează situațiile care îți „cer” să fumezi. Dacă vei ști când o faci, îți va fi mult mai ușor să eviți momentele dificile.**
- ❖ **Consultă un specialist – te va ajuta să găsești cauzele ce te determină să fumezi și îți va oferi sprijinul necesar în perioada imediată după ce ai hotărât să renunți.**
- ❖ **Renunță dintr-o dată – majoritatea celor care le-a reușit acest lucru au făcut-o brusc.**

Dacă dorești să renunți, adresează-te la Linia Verde a Dispensarului Republican de Narcologie, apelând nr. de tel. 0 800 10001 pentru a obține acces la serviciile de consiliere și la programele de renunțare la fumat.

Potrivit Inițiativei Consiliului Național Coordonator în domeniul Controlului Tutunului, anual, începând cu anul 2013, în Republica Moldova este marcată Ziua Națională de Renunțare la Fumat. Scopul acțiunii constă în sporirea gradului de conștientizare de către populație a efectelor nocive ale consumului de tutun, dar și descurajarea utilizării acestuia sub orice formă. În acest an, genericul este „Angajează-te să renunți” și reprezintă o con-

tinuare a campaniei globale lansate la 31 mai curent de către Organizația Mondială a Sănătății cu prilejul Zilei Mondiale fără Tutun.

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA

ZIUA NAȚIONALĂ DE RENUNȚARE LA FUMAT „Angajează-te să renunți”

De menționat că toate produsele din tutun (țigărete, tutun de rulat, tutun pentru narghilea, tutunul care nu arde, cu încălzire electrică, cât și produsele conexe (țigărete electronice și produse din plante pentru fumat) afectează grav sănătatea. Alarmant este că produsele noi din tutun sunt consumate tot mai frecvent de către adolescenți, iar acestea nu sunt mai puțin

creează rapid dependență și poate afecta grav creierul și dezvoltarea copiilor. De asemenea, țigările electronice cresc riscul bolilor de inimă, cerebrovasculare și al celor pulmonare. Totodată, acest fapt determină nașterea prematură și greutatea mică a nou-născutului, iar la sugari crește riscul apariției sindromului morții subite.

Profesorul Gheorghe Baciuc – cronicarul Almei Mater

Profesorul Gheorghe Baciuc este unul dintre specialiștii consacrați ai medicinei autohtone și ai învățământului superior medical, un talentat savant și manager, un veritabil model de dăruire profesiei, Almei Mater și societății. Domnia Sa este reprezentantul primelor generații de savanți și medici iluștri, pedagogi și manageri iscusiți cu renume și fapte de o vastă rezonanță. Ei au pus temelia învățământului superior medical și au contribuit la dezvoltarea sistemului național de sănătate, au creat școli științifice în diverse domenii, au construit și au consolidat baza tehnico-materială a medicinei autohtone, au creat condiții favorabile pentru asistența medicală specializată ș.a. Aprecierea vine din partea rectorului Emil Ceban, care a moderat evenimentul sociocultural de lansare a cărții „Profesor universitar Gheorghe Baciuc: Savant, Manager, Om al Cetății”, fiind unul dintre autori împreună cu Ion Bahnarel și Ion Valer Xenofontov.

Lucrarea prezintă portretul protagonistului în diferite ipostaze ale activității sale: științifică, didactică, managerială, civică etc., și a fost lansată în contextul aniversării distinsului profesor, care a împlinit 85 de ani la 2 octombrie 2021. În numele Senatului Universității, rectorul și-a exprimat recunoștința profundă față de profesorul Gheorghe Baciuc, în special pentru contribuția substanțială la elaborarea și editarea materialelor despre Universitate și personalitățile notorii din domeniul medicinei, „pe drept cuvânt, Dumneavoastră sunteți cronicarul Almei Mater”.

Lansarea de carte a coincis cu Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare, fiind apreciate rezultatele prodigioase ale activității profesorului Gheorghe Baciuc, un savant și Om al cetății, al cărui nume va rămâne decenii în istoria medicinei legale. „Domnia Sa s-a afirmat prin cercetările științifice de rezonanță, a deschis centre specializate și a pus baza activității în acest sens. Sugestiv este și faptul că Gheorghe Baciuc a fost primul secretar științific al Secției de științe medicale din cadrul AȘM”, a declarat academicianul Ion Tighineanu, prezent la eveni-

ment. În semn de recunoștință, Preziul AȘM i-a acordat distinsului profesor cea mai înaltă distincție – Medalia „Dimitrie Cantemir”.

În elogiul său, academicianul Stanislav Groppa, prorector pentru activitatea de cercetare la USMF „Nicolae Testemițanu”, a accentuat că profesorul Baciuc este un exemplu de performanță în cercetare și demnitate, cu un interes aparte față de oamenii de cultură, care a reflectat în creațiile sale viața și activitatea a numeroase somități uitate ale neamului românesc. Totodată, fiind un cercetător iscusit, a elucidat acele deznodăminte adânci pe care istoria le ascundea despre viața și moartea marelui Eminescu ș.a. Academicianul Groppa i-a mulțumit dascălului său pentru înțelepciunea, munca cu abnegație, sfaturile și bonomia care-l caracterizează, dorindu-i multă sănătate, spirit creativ și respectul discipolilor.

Ion Bahnarel, coautor al cărții, a remarcat că profesorul Baciuc a realizat mai mult decât se poate într-o viață de om. Colaborarea cu profesorul a stabilit nu doar o prietenie de suflet, dar a generat și diverse acte legislative și normative, manuale și ghiduri, o conlucrare frumoasă în instruirea studenților-doctoranți și în domeniul

cooperării internaționale. Profesorul Bahnarel a punctat că toate lucrările și monografiile savantului se bazează pe dovezi – un principiu al său. Gheorghe Baciuc este și un mare familist, iar despre mama și soția sa scrie cu o dragoste aparte. De asemenea, a scos din anonimat nume notorii, nu doar din spațiul basarabean, ci și din arealul românesc.

Conferențiarul universitar Vasile Șarpe, directorul Centrului de Medicină Legală (CML), ucenic și coleg de breaslă, a subliniat că profesorul Baciuc a dedicat medicinei 70 de ani, iar unii oameni nici nu ajung să-i trăiască. Profesorul a reușit să armonizeze colaborarea între CML și catedra de profil, iar acest frumos obicei l-a transmis și discipolilor. A știut să selecteze cu iscusință resursele umane, să-i promoveze pe principiul meritocrației, să-i orienteze corect spre afirmare, iar acest fapt a asigurat o continuitate în dezvoltarea serviciului de medicină legală din Republica Moldova.

„Toamna anului 2021 ne-a oferit un prilej frumos de a ne exprima grațitudinea față de cel care a contribuit la formarea noastră profesională. Domnia Sa, profesorul Gheorghe Baciuc, nu a ezitat niciodată să împărtășească din experiența acumulată, în special tinerilor, să transmită acea dragoste de oameni, de carte, de medicină – calități pe care suntem datori să le transformăm în tradiție”, a adăugat conferențiarul Andrei Pădure, șeful Catedrei de medicină legală a Universității.

Cuvinte alese i-a adresat profesorului Gh. Baciuc și Ioan Ciuntu, parohul Bisericii „Sfânta Teodora de la Sihla” din capitală – lăcaș sfânt care recent i-a conferit Ordinul Recunoștinței.

Punctul culminant al evenimentului a fost dezvelirea bustului profesorului Gheorghe Baciuc, în semn de omagiu, de către discipolii săi Vasile Șarpe și Andrei Pădure.

Manifestarea s-a desfășurat în data de 10 noiembrie curent și a înțrunit reprezentanți ai administrației USMF „Nicolae Testemițanu”, ai Centrului de Medicină Legală și ai Academiei de Științe a Moldovei, discipoli, prieteni și colegi ai profesorului.

Constantin Ețco – Magul din Țara gorunilor

Un sistem de sănătate bine organizat pornește de la o instituție de învățământ care instruește specialiști de înaltă calificare și generează politici și strategii de sănătate pentru o societate sănătoasă. Potențialul de aur al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” sunt personalitățile notorii care-i făuresc destinul și istoria, iar profesorul Constantin Ețco este unul dintre ele care a adus plus valoare instituției. Declarația îi aparține academicianului Stanislav Groppa, prorector pentru activitatea de cercetare, moderator, și a fost făcută în cadrul evenimentului de lansare a cărții „Constantin Ețco – Magul din Țara gorunilor”, scrisă de Liviu Belâi.

Constantin Ețco a activat într-o perioadă extrem de complicată, cu turbulențe politice, economice și sociale, însă, având un scop bine determinat, a perseverat continuu. A făurit o comunitate de mari intelectuali la acea vreme, devenind un promotor al tradiției, dar și a tot ce este nou. „Domnia Sa a pus un accent deosebit pe dezvoltarea sistemului național de sănătate, a domeniului sănătății mamei și copilului, pe reducerea factorilor de risc ai sănătății copiilor, în special în zonele rurale. Rezultatele cercetărilor sale au stat la baza elaborării strategiilor de dezvoltare a sistemului de sănătate publică. Este unul dintre autorii de bază ai actelor normative necesare pentru introducerea sistemului asigurărilor medicale obligatorii”, a menționat academicianul.

Olga Tagadiuc, directorul general al Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare, moderatoare, a remarcat că „profesorul Constantin Ețco a

reusit să clădească mai multe familii puternice. Cei dragi, care prin elogiul acestei cărți, aduc un omagiu soțului, tatălui, bunelului, ceea ce demonstrează că Domnia Sa a reușit să însușească sentimente aparte în inima acestor mlađițe. O a doua familie este catedra pe care a fondat-o, unde a implementat noi tehnici și metode de instruire, a elaborat curricula, diverse ghiduri și cursuri educaționale. Cea de-a treia familie este a discipolilor – extrem de numeroasă, care activează în Universitate, dar și în sistemul de sănătate, și continuă să implementeze acele idei îndrăznețe pe care le-a promovat profesorul”.

Autorul cărții, Liviu Belâi, a menționat că „modestă” sa lucrare include o viață de om, a cărui protagonist este Constantin Ețco, dr. hab. șt. med., șef al Catedrei de econo-

mie, management și psihopedagogie în medicină (actualmente Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”), președinte al Asociației Economie, Management și Psihologie în Medicină și redactor-șef al Revistei Sănătate publică, economie și psihologie în medicină. „Îmi doresc ca fiecare cititor, după lectură, să afirme nu am citit o carte, ci am făcut cunoștință cu un om, vorba savantului Nicolae Iorga. A fost un om neobișnuit, înțelept, răbdător, patriot neîntrecut și primul ucenic al lui Nicolae Testemițanu, la rândul său transmițând tot ce a preluat mai bun de la dascălul său – dragostea pentru Medicină”, a subliniat autorul.

Șefa Catedrei de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”, Elena Raevschii, a remarcat faptul că acest eveniment evocă sentimente de mândrie pentru comunitatea științifică, în special pentru familie.

Viorel Prisacari, profesor consultant la Disciplina de epidemiologie, Departamentul Medicină Preventivă, coleg de breaslă, a punctat aspecte din activitatea multilaterală a savantului Constantin Ețco, atitudinea extrem de responsabilă față de obligațiile profesionale și civice, inteligența și erudiția, dragostea pentru oameni, în special pentru cei din sate, receptivitatea la problemele lor, fapt ce i-au adus un respect deosebit și aprecieri.

Evenimentul a fost organizat în cadrul Zilelor Universității, în data de 19 octombrie curent, și a înțrunit, virtual, personalități notorii din țară, prieteni, colegi, discipoli și rude, care au venit cu aprecieri în adresa regretatului profesor Ețco.

Omagiu Didinei Nistoreanu – secretar științific al Senatului universitar

În prag de toamnă târzie, comunitatea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a omagiat-o pe distinsa doamnă Didina Nistoreanu, secretar științific al Senatului universitar, adresându-i felicitări cordiale, urări de bine, sănătate, inspirație și optimism, pace și bunăstare.

Personalitate marcantă în mediul didactic și științific al instituției noastre, conferențiarul universitar Didina Nistoreanu a reușit să aducă plusvaloare prestigiului Almei Mater pe parcursul a cinci decenii de activitate, perseverând și excelând întotdeauna prin inteligență și erudiție, profesionalism și corectitudine, bunătate și onestitate. Prin propriul exemplu de competență, gândire managerială și dedicare oferă continuu discipolilor, colegilor și tuturor celor care o cunosc personal o motivație puternică de a realiza lucruri importante și frumoase.

Zeci de generații de medici și farmaciști îi sunt recunoscători pentru calitățile deosebite: măiestria pedagogică și pasiunea pentru cercetare abordate prin prisma filosofiei, dar și pentru inițierea și orientarea tinerilor cercetători spre explorarea adevărilor științifice în domeniul științelor medicale și farmaceutice. Filosofia constă în căutarea adevărului, iar medicina – în căutarea sănătății și ambele discipline s-au influențat reciproc încă de pe timpul lui Hippocrate, deoarece filosofia oferă instrumente teoretice pentru analiza conceptelor științelor medicale.

De 24 de ani își onorează destoinic obligațiile în înalta funcție de secretar științific al Senatului universitar, având o misiune extrem de responsabilă ce implică un ansamblu de competențe și o doză sporită de cunoaștere, determinare, corectitudine și creativitate. Elaborează planuri de activitate ale organelor de conducere a Universității (Senat, Consiliu de administrație), ordinea de zi a ședințelor, pregătește și redactează materialele, procesele-verbale, deciziile ședințelor. A contribuit la elaborarea conceptului de instruire universitară și postuniversitară continuă a medicilor și farmaciștilor în Republica Moldova, Statutului, ulterior a Cartei universitare, strategiilor de dezvoltare instituțională, a dărilor de seamă etc.

Dumneaei reprezintă un model de conștiinciozitate, abnegație și principialitate, și-a format un nume notoriu în comunitatea universitară și cea medicală grație tenacității, muncii asidue, devotamentului și profesionalismului, mai cu seamă pentru atitudinea binevoitoare față de oameni.

Aportul Domniei Sale este semnificativ la realizările Catedrei de filosofie și bioetică, în activitatea Senatului Universității și a Consiliului de administrație, a Comitetului sindical al angajaților și a Comitetului de partid al Universității (până în anul 1997), în promovarea imaginii instituționale prin relaționarea cu mass-media (1997-2013). Acest fapt este confirmat prin distincțiile ce i-au fost acordate: Ordinul „Gloria Muncii” (2010),

Diploma Ministerului Sănătății (2014), Medalia comemorativă „Nicolae Testemițanu”, Diploma USMF „Nicolae Testemițanu” (2016, 2021) și Medalia aniversară a Almei Mater „75 de ani de calitate, excelență și performanță” (2020).

Prin activitatea sa multilaterală și angajarea plenară în dezvoltarea științelor medicale și farmaceutice, Didina Nistoreanu rămâne un nume de referință al universității noastre. Contribuie la menținerea și perpetuarea memoriei instituționale prin omagierea profesorilor universitari și a șefilor de catedre la vârsta de 70 de ani, monitorizarea editării seriei de publicații „Savanți-medici iluștri”, completarea galeriei de portrete *post-mortem*, a basoreliefurilor și a busturilor profesorilor universitari – personalități notorii ale învățământului superior medical și ale sistemului național de sănătate. Contribuie la sporirea potențialului in-

telectual al Universității prin oferirea suportului la susținerea concursurilor, în obținerea titlurilor științifice de doctor și doctor habilitat în științe, membru-corespondent și membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, precum și a titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar și profesor universitar. Și-a adus aportul la completarea fondului de arhivă a Universității, a participat la elaborarea unui nomenclator unic de documente la nivel instituțional, a coordonat numeroase activități în domeniul științei.

În calitate de conferențiar universitar, doctor în filosofie și secretar științific al Senatului, pune suflet în tot ceea ce face în cadrul instituției noastre, iar faptul dat este resimțit de fiecare membru al comunității universitare, asigurându-i un loc aparte în inima fiecăruia.

Azi avem un sentiment de mândrie pentru că suntem o echipă și împreună conlucrăm eficient pentru buna desfășurare a tuturor proceselor universitare. Cu prilejul frumoasei aniversări de 75 de ani, îi dorim omagiate multă sănătate, energie inepuizabilă, forțe creatoare și putere de muncă, numeroase împliniri personale și profesionale, bucurii alături de oamenii dragi sufletului.

La mulți ani prosperi!

Mediciniștii – câștigători ai burselor de merit finanțate de stat

Cinci studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” vor primi burse de merit din partea statului în anul de studii 2021-2022 pentru performanțe academice. Lista acestora a fost aprobată în ședința din 20 octombrie curent a CabINETULUI DE MINISTRI.

Astfel, Bursa Republicii, în mărime de 1640 de lei, va fi acordată lui Sandu Tocarciuc, student în anul IV, Facultatea de Medicină nr. 1.

De Bursa Guvernului, în mărime de 1365 lei, vor beneficia studenții: Cătălina Guțul și Andreea Rotaru, anul V, și Irina Ruiceva, anul VI, Facultatea de Medicină nr. 1.

Bursa Președintelui Republicii Moldova, în mărime de 1490 lei, a fost câștigată de Iana Coropceanu, studentă

în anul V, Facultatea de Medicină nr. 1. Pentru bursele de merit au candidat studenții și elevii care au obținut la sesiunea de vară în anul precedent de studii o medie a notelor mai înaltă de 9 (profilurile/domeniile de studiu tehnic, agrar, economic, medical, militar, drept și real) și mai înaltă de 9,5 (profiluri/domenii de studiu umaniste).

De menționat că pentru Bursa Republicii au fost depuse 27 de dosare, pentru Bursa Guvernului – 46, pentru Bursa „Gaudeamus” – 20 și pentru Bursa Președintelui – 23 de dosare. Bursa Republicii va fi oferită lunar la 12 tineri, Bursa Guvernului – la 30, Bursa Președintelui – la 15 și Bursa „Gaudeamus” la 20 de elevi.

Sincere felicitări studenților învingători! Succese mari în continuare!

Învingătorii concursului Profesorul anului 2021

Profesorul universitar Vladimir Valica, conferențiarul universitar Virginia Șalaru și asistenții universitari Elena Chițan și Andrei Bradu sunt învingătorii concursului Profesorul anului 2021, lansat, în premieră, la USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Concursul a fost organizat cu scopul de a stimula creativitatea științifico-didactică a personalului academic, motiva dezvoltarea profesională continuă, spori calitatea procesului educațional, de cercetare și activității clinice, și promova experiența avansată și inovatoare conform celor mai bune practici europene în domeniu.

Concursul s-a desfășurat în trei etape consecutive: la nivel de subdiviziuni didactice, la nivel de consilii ale facultăților prin evaluarea dosarelor candidaților de către comisiile de concurs, și la nivel de Senat prin evaluarea de către Comisia de concurs universitară, învingătorii fiind desemnați prin vot secret și liber exprimat.

rele lansate la nivel instituțional, național și internațional. „Toți cei care activează în Universitate trebuie să fie stimulați și apreciați la justa valoare, iar acest concurs lansat pentru cadrele didactice este binevenit și poate deveni o frumoasă tradiție în Alma Mater”, a subliniat rectorul.

La festivitatea de decernare a premiilor – *Gala Laureatilor*, rectorul Emil Ceban a accentuat că motivarea și promovarea personalului universitar pe criterii de meritocrație constituie un factor cheie în dezvoltarea resurselor umane ale instituției noastre. În acest context, membrii comunității universitare sunt încurajați să participe activ la concursu-

În total, la concurs au participat 27 de cadre didactice și științifico-didactice ale Universității. Toți participanții la concursul „Profesorul anului 2021” au fost menționați cu diplome de gradul I, II, III și certificate în cadrul consiliilor facultăților. Sincere felicitări învingătorilor și tuturor participanților la concurs!

Burse de merit – celor mai buni studenți

Studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care au obținut performanțe academice, vor primi burse de merit pe parcursul anului de studii 2021-2022.

Astfel, de Bursa „75 de ani ai USMF” vor beneficia medicii: Oana-Simina Iaconi, anul IV, specialitatea Medicină preventivă, care a înregistrat media notelor 9,57 la sesiunea de vară 2021; Ana Morar, anul IV, specialitatea Farmacie – 9,23; Elena Buga, anul IV, specialitatea Stomatologie – 9,14 și Cătălina Vetrilă, anul IV, specialitatea Stomatologie – 9,45.

Bursa „Nicolae Testemițanu” va fi oferită studenților: Luminița Anton, anul IV, specialitatea Asistență medicală generală, cu media 9,64; Nicoleta Țulea, anul IV, specialitatea Optometrie – 9,21; Mădălina Țopa, anul V, specialitatea Farmacie – 9,57 și Nelea Cojocar, anul IV, specialitatea Stomatologie – 9,48.

Totodată, Bursa „Senatului” va fi acordată studenților: Daniel Dîrul, anul VI, specialitatea Medi-

cină – 9,67; Veronica Blajin, anul V, specialitatea Farmacie – 9,84; Mihai Guilă, anul V, specialitatea Farmacie – 9,48 și Adriana Mândru, anul IV, specialitatea Stomatologie – 9,54.

Toate cele trei tipuri de burse, în mărime de 1365 de lei, vor fi alocate lunar.

Lista învingătorilor concursului pentru acordarea bursei nominale pe anul 2021-2022 a fost aprobată de membrii Consiliului de administrație al Universității prin Decizia nr. 9/1 din 18 noiembrie curent. În total, la concurs au fost înaintate 18 dosare, iar în final, comisia, instituită în acest scop, a selectat 12 studenți.

Concursul este organizat anual pentru a aprecia meritele medicinștilor care se remarcă prin succese deosebite la învățătură.

Transmitem sincere felicitări studenților bursieri și le dorim cât mai multe rezultate remarcabile în continuare!

O invenție în domeniul stomatologiei apreciată cu aur

Conferențiarul universitar Oleg Solomon, șeful Catedrei de stomatologie ortopedică „Ilarion Postolachi”, decanul Facultății de Stomatologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, este membru al echipei comune de cercetători de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (UDJG), România, care a obținut în anul curent mai multe medalii de aur la patru saloane de invenție din Marea Britanie, Canada, Croația și Polonia. Echipa de inventatori de peste Prut este reprezentată de profesorii universitari: Kamel Earar, Ana Maria Zaharescu și Gabi Topor de la Facultatea de Medicină și Farmacie, UDJG.

Invenția constă în aplicarea unei metode pentru decontaminarea spațiului endodontic și a celui cu microorganisme parodontale patogene utilizat în stomatologie. Aceasta ține de coasistarea a două sisteme neconvenționale de tratament: injecție de apă oxigenată de 5% stabilizată chimic și terapia fotodinamică antimicrobiană cu laser de tip DENMAT-SOL. Decontaminarea judicioasă mecanico-chimică axată pe coasistarea celor două sisteme reprezintă soluția principală în tratamentul parodontitelor apicale cronice extinse.

Avantajele acestui tratament sunt: decontaminare eficientă, ușor de aplicat, elimină riscul dezvoltării rezistenței bacteriene, fungice și virotice, are efect

sinergic, oferă o rezistență sigură la recontaminare, reduce intervalul de timp necesar tratamentului, previne extinderea zonei afectate. În plus, procedura nu este costisitoare și presupune un număr redus de etape de lucru.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați au dezvoltat un parteneriat de durată, dar sunt la prima colaborare în domeniul invenției.

Felicitări echipei de inventatori pentru aceste performanțe!

La mulți ani doamnei profesor Minodora Mazur!

Cu prilejul onorabilei aniversări, comunitatea academică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a venit cu un mesaj de felicitare în adresa profesorului universitar Minodora Mazur, dorindu-i multă sănătate, energie și inspirație pentru a-și valorifica capacitățile creatoare în realizarea proiectelor mărețe pe care și le-a propus.

De-a lungul activității sale, profesorul Minodora Mazur s-a remarcat ca un profesionist desăvârșit în domeniul reumatologiei, pedagog ilustru, savant talentat și promotor înflăcărat al valorilor științifice, grație spiritului de sacrificiu și abnegației în muncă pentru cauza medicinelor.

performanțe în plan profesional. Rezultatele remarcabile în domeniul reumatologiei sunt de o reală valoare științifică și în beneficiul sănătății oamenilor, dar și în ajutorul medicilor din țară și de peste hotare.

Înzestrată cu deosebite capacități intelectuale și energie nesecată de muncă, prof. Minodora

Și-a legat destinul de Alma Mater în anul 1974. După absolvirea cu mențiune a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău a fost angajată în funcția de asistent, apoi de conferențiar și profesor universitar.

Până în prezent, continuă să activeze cu devotament și responsabilitate în acest templu sacru al cunoștințelor, desfășurând o amplă activitate didactică, clinică și științifică.

Personalitate multilateral dezvoltată, dintotdeauna a demonstrat calități de pedagog și savant erudit și a tins spre perfecționare, aplicând metode moderne de instruire și evaluare a cunoștințelor studenților și medicilor rezidenți. De asemenea, participă în diverse proiecte și cercetări internaționale, contribuind la investigarea și utilizarea remediilor medicamentoase noi, obținând

Mazur se află permanent în prima linie în toate domeniile de activitate – instruire, activitate clinică și de cercetare, fapt caracteristic unui bun organizator. Pentru merite deosebite în dezvoltarea învățământului superior medical, contribuție substanțială la pregătirea specialiștilor de înaltă calificare și activitate metodico-didactică și științifică prodigioasă, Domnia Sa fost apreciată cu distincția de stat „Gloria Muncii” și Medalia aniversară a USMF „Nicolae Testemițanu”, cu prilejul a 75 de ani de la fondare.

Cu înaltă și profundă grațitudine pentru întreaga activitate, membrii comunității îi adresează cele mai sincere urări de sănătate, pace și liniște sufletească, succese și realizări notabile în tot ceea ce realizează, prosperare și bucurii alături de oamenii dragi!

Conferențiarul universitar Mihail Brumărel – septuagenar

Luna noiembrie, numită în popor și brumar, are în fiecare an o semnificație aparte pentru conferențiarul universitar Mihail Brumărel, Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”, care este nativ în această perioadă. Cu prilejul frumoasei aniversări, comunitatea academică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” i-a adresat felicitări cordiale și urări de sănătate, pace și liniște sufletească, noi proiecte și realizări remarcabile!

Viața și activitatea Domniei Sale sunt legate de USMF „Nicolae Testemițanu”. A parcurs un itinerar profesional demn de apreciat – de la asistent universitar la Catedra de organizare și economie farmaceutică, șef al Centrului de informație din cadrul Farmaciei Universitare, lector superior, colaborator științific superior la Institutul Național de Farmacie, colaborator științific superior la Centrul Științific în domeniul Medicamentului, doctor în științe farmaceutice, conferențiar universitar și șef de studii la Catedra de farmacie socială, farmacist

Activitatea sa de cercetare, reflectată în peste 140 de lucrări științifice și metodico-didactice, elucidează aspecte de dirijare a sistemului farmaceutic, inclusiv cadrul legislativ și normativ de reglementare a activității și automatizarea procesului de prelucrare a informației în unitățile farmaceutice. În acest sens, a reușit să elaboreze noi cursuri de instruire, curricula și planuri de învățământ, este autor și coautor a 6 manuale pentru studenți, medici-rezidenți și farmaciști practicieni, precum și a 4 culegeri de acte normative și a peste 60 de recomandări metodice.

expert la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, farmacist-diriginte adjunct al Centrului Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin” – până la șef al Catedrei de farmacie socială „Vasile Procopișin”.

Este un model al exigenței față de propria persoană, fapt ce îl motivează să facă lucruri de calitate, durabile în timp. Altfel spus, este adeptul lucrului bine făcut, fapt confirmat de către colegi și discipoli. În calitate de manager al Catedrei de farmacie socială „Vasile Procopișin”, împreună cu regretatul academician Vasile Procopișin, a stat la baza creării tradițiilor în domeniu și a fost un promotor activ al remanierilor și reformelor în sistemul farmaceutic din țară la toate etapele de dezvoltare.

Onestitatea, corectitudinea și obiectivitatea sunt calitățile credite în viața Domniei Sale, caracteristice unui Om cu verticalitate, stimă pentru înaltași și deschidere pentru discipoli.

Comunitatea universitară exprimă înaltă prețuire și profundă recunoștință pentru devotament în promovarea valorilor Almei Mater, contribuție substanțială în dezvoltarea învățământului superior farmaceutic și formarea specialiștilor de înaltă calificare, precum și pentru implementarea standardelor educaționale în domeniu, dorindu-i viață îndelungată, prosperitate, performanțe în activitatea educațională și de cercetare științifică, multe împliniri și bucurii alături de oamenii dragi.

Parteneriat între Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și UNAIDS Moldova

USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și UNAIDS Moldova / Programul Comun al Națiunilor Unite pentru HIV și SIDA au semnat un acord de colaborare în vederea formării specialiștilor din domeniul sănătății în spiritul respectării drepturilor omului și a demnității umane în instituțiile medicale. Documentul a fost vizat în data de 11 octombrie 2021 de către rectorul Emil Ceban și managerul Oficiului UNAIDS Moldova, Svetlana Plămădeală, și va fi valabil pentru o perioadă de 5 ani.

Rectorul a apreciat contribuția UNAIDS Moldova, în contextul implementării protocoalelor necesare în combaterea diverselor maladii pentru sistemul de sănătate din țară, specificând că catedrele universitare participă la elaborarea protocoalelor naționale în domeniul HIV/SIDA.

„Sperăm că acordul de colaborare să fie de bun augur – o primă intenție practică și suntem gata de a participa și la alte proiecte, inclusiv cu participarea Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, o echipă extraordinară ce organizează numeroase acțiuni de voluntariat și care ar putea să se implice plenar și aici”, a declarat rectorul Emil Ceban.

Acordul a fost încheiat în contextul implementării Proiectului Comun ONU privind drepturile omului pe ambele maluri ale Nistrului, de comun acord cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii, Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Organizația Internațională pentru Migrație și Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate.

Au dăruit viață prin donare de sânge

Studentii și angajații Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au demonstrat din nou responsabilitate civică și spirit de solidaritate, participând într-un număr impunător la acțiunea Donează sânge în contextul zilelor internaționale a Studentului și a Toleranței. Peste 200 de persoane au mers pe parcursul zilei de joi, 18 noiembrie, la Complexul Sociocultural Universitar având un scop nobil de a dăruia viață prin donare de sânge. Pentru unii dintre donatori acțiunea a fost una firească, pentru alții s-a întâmplat pentru prima dată și le-a produs o mare împlinire sufletească generată de faptul că anume cantitatea lor de sânge ar putea salva o ființă umană.

Marcel Abraș, prorector pentru activitate socială, prezent la inaugurarea evenimentului, a accentuat că USMF „Nicolae Testemițanu” este un partener fidel în organizarea acțiunilor de susținere a sistemului medical, inclusiv prin completarea rezervelor de sânge atât de necesare în instituțiile me-

dicale din întreaga țară. „Stocurile Centrului Național de Transfuzie a Sângelui sunt epuizabile și trebuie permanent suplinite. De admirat este și faptul că acțiunile caritabile și de voluntariat au o rezonanță înaltă în rândul studenților noștri”, a accentuat prorectorul.

„Până la declanșarea pandemiei COVID-19, acțiunea de donare de sânge era organizată la Universitate de două ori pe an. Prin ediția din toamna curentă sperăm că această tradiție va fi reluată”, a spus Daniela Plotnic, reprezentanta Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină.

Pentru prima dată a donat sânge și Daria, studentă în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, care a venit însoțită de mama ei. Tânăra a subliniat

Evelina, o altă studentă-voluntar, a spus că motivul forte care a convins-o să facă acest gest a fost lista beneficiilor aduse organismului ca urmare a donării periodice de sânge, iar gândul că acest sânge ar putea salva vieți a determinat-o să ia decizia.

În semn de recunoștință pentru receptivitatea comunității USMF „Nicolae Testemițanu” în promovarea Campaniei naționale de donare de sânge, în adresa administrației instituției a parvenit o scrisoare din partea Silviei Roșca, vicedirector calitate la Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, în care se menționează:

„Multitime Domnule Rector, Centrul Național de Transfuzie a Sângelui aduce sincere mulțumiri pentru organizarea acțiunii de donare de sânge în rândul tineretului studios și a cadrelor didactice din cadrul instituției pe care aveți onoarea să o conduceți. Promovarea continuă a donării voluntare de sânge este înalt apreciată, iar participarea studenților – viitori medici – este un exemplu pentru întreaga societate.

Aducem mulțumiri prorectorului pentru activitate socială, domnului Marcel Abraș, președintelui Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, Gheorghe Buruiană, studentei Daniela Plotnic – membră ASRM, și altor reprezentanți ai Universității care au contribuit la organizarea eficientă a acestui eveniment.

Totodată, Vă exprimăm recunoștința colegilor instituției noastre și a instituțiilor medicale – beneficiari de produse sanguine și a pacienților. Convingerile comunității pretind a fi atât de solide, încât societatea trebuie să conștientizeze necesitatea și importanța donării voluntare de sânge, în scopul de a ajuta și persoanele dragi ale oamenilor care nu sunt în stare să doneze.”

USMF – vicecampionă la armwrestling printre instituțiile de învățământ superior

USMF „Nicolae Testemițanu” a devenit vicecampiona anului 2021 la armwrestling printre instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. Complexul Sportiv Universitar a găzduit cea de-a doua ediție a Campionatului Național Universitar la Armwrestling, care s-a desfășurat la 14 noiembrie sub egida Federației Moldovenești a Sportului Studentesc și a Veteranilor Sportului în parteneriat cu Federația Națională Sportivă de Armwrestling. În total la start s-au aliniat 68 de sportivi, reprezentând 10 instituții de învățământ superior din țară.

În anul V, Facultatea de Stomatologie – categoria +95 kg, locul I la brațul drept și locul II la brațul stâng;

- Alina Anand – studentă la specialitatea Medicină, Facultatea de Medicină nr. 2 – categoria +65 kg, locul III la brațul stâng și locul II la brațul drept;
- Olga Bulhac – studentă în anul IV, Facultatea de Medicină nr. 1 – categoria -65 kg, locul II la brațul drept;
- Cristina Renta – studentă în anul III, Facultatea de Stomatologie – categoria -95 kg, locul II la brațul stâng și locul III la brațul drept;

Tom Santhosh, Valerii Carafizi, Daniel Semeneae, Andrei Causan, Marin Galusca, Christy Aji Philip, Namith Saji și Victor Antir.

Căpitanul echipei universitare de armwrestling, Nicoleta Bodrug, dublă vicecampionă europeană și multiplă campionă națională la armwrestling, candidat în maestru al sportului la această probă sportivă, a menționat că „a fost o competiție acerbă, luptele fiind disputate între cei mai puternici studenți”.

Evenimentul a fost onorat de prezența lui Daniel Procopciuc, absolutent al USMF „Nicolae Testemițanu”

Lotul clubului USMF „Nicolae Testemițanu” a fost constituit din 21 de sportivi, cele mai bune rezultate fiind obținute de către:

- Nicoleta Bodrug – studentă în anul V, specialitatea Medicină preventivă, Facultatea de Medicină nr. 1 – categoria +65 kg, locul I la ambele brațe;
- Ghenadie Ababii – student

- Ion Tripaduș – student în anul II, Facultatea de Medicină nr. 1 – categoria -95 kg, locul III la brațul stâng și locul II la brațul drept.

Performanțele sportive ale Universității au fost înregistrate și datorită coechipierilor: Ciprian Rudic, Maria Curilov, Gabriela Craveț, Alexandrina Berbeci, Cătălin Ceban, Princely Prince, Victor Timofte, Febin

(în 2019) – maestru internațional al sportului la armwrestling, multiplu campion mondial, european și național.

În clasamentul pe echipe, Universitatea de Stat și Educație Fizică și Sport s-a situat pe primul loc, iar Universitatea Tehnică a Moldovei – pe locul III.

Solidari campaniei naționale Un arbore pentru dăinuirea noastră

Hotărâți să contribuie la îmbunătățirea mediului înconjurător, un grup de studenți, medici-rezidenți și angajați ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-au responsabilizat și au mers la Grădina Botanică Națională „Alexandru Ciubotaru”, în data de 13 noiembrie curent, unde au plantat circa 300 de arbori de sakura și mesteacăn roșu. În acest mod, Universitatea și Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova (ASRM) s-au alăturat campaniei naționale Un arbore pentru dăinuirea noastră.

Rectorul Emil Ceban, prezent la eveniment, a apreciat gestul studenților universității noastre care au demonstrat inițiativă, responsabilitate socială și preocupare pentru un mediu curat, și i-a lăudat pe studenții internaționali, originari din India, care s-au implicat în această acțiune. „Grădina Botanică Națională este un parc deosebit, un loc superb în care se regăsesc toate speciile de copaci și arbuști de pe teritoriul țării”, a conchis rectorul.

„Participarea voastră la campania de înverzire a plaiului natal va da o culoare mai frumoasă țării. Este foarte important ceea ce faceți! Peste ani, acești copaci vor crește mari și veți vedea rezultatul lucrurilor frumoase pe care le faceți azi împreună cu familiile voastre”, a accentuat prorectorul pentru activitate socială, Marcel Abraș.

În opinia lui Gheorghe Buruiană, președintele ASRM, aceasta este o acțiune foarte frumoasă ce schimbă

monotonia și rutina din timpul lecțiilor și activității în spitale pe un pic de mișcare în aer liber. „În plus contribuim la înverzirea plaiului natal, copacii fiind plămâni pământului, iar noi vrem ca acești plămâni să fie sănătoși și să funcționeze la capacitate maximă, mai ales în perioada pandemică”, a subliniat liderul studenților.

Am aflat și părerea medicinștilor – participanți la campania socială. Pavel Ceperga, student la Facultatea de Medicină nr. 1, crede că a făcut un lucru bun sădind copaci: „Pe fundalul clădirilor înalte ce apar tot mai multe

în Chișinău, rămân mai puține locuri pentru relaxare, din acest considerent vom planta acești copaci pentru a avea posibilitatea să venim aici cu familiile, știind că am contribuit și noi pentru ca acest loc să fie unul amenajat”.

Cristian Mihai, student în anul II, Facultatea de Medicină nr. 1, participă pentru prima dată la asemenea activități, dar pe viitor își dorește să se implice și în alte acțiuni de responsabilitate socială, considerând că este un bun început.

Și Ana-Maria, studentă în anul VI, își dorește să contribuie la menținerea și îmbunătățirea ecologiei și la înfrumusețarea Grădinii Botanice.

Ulterior, un grup de mediciniști s-a deplasat în satul Zubrești, raionul Strășeni, unde a sădit 50 de puieți de tei pe un teren cu risc sporit de alunecare. Acțiunea a fost organizată în parteneriat cu autoritatea publică locală – Primăria localității date.

Meci amical de fotbal în scop caritabil

Studenți de la Facultatea de Stomatologie și cadre didactice universitare au jucat un meci amical de fotbal în scop caritabil. Evenimentul cu genericul Meciul de Fotbal 2021 a avut loc în data de 19 decembrie curent, în contextul tradiționalei Caravane de Crăciun, care în acest an și-a ales ca destinație Secția pediatrie oncologică a Institutului Oncologic, copii cu dizabilități și familii nevoiașe din mai multe raioane ale țării.

Locul II i-a revenit echipei formate din profesorii – Vladislav Badan, Eugen Iuhimovschi, Corneliu Gorea, Sergiu Ciupac, Grigore Lozovan, Radu Bolun, Egor Porosencov și Dumitru Romaniuc. Pe locul III s-a clasat echipa studenților anului II, reprezentată de: Victor Gheorghită, Valentin Moscalu, Dan Gribenco, Dorian Marcu, Stelian Cebănaș, Lică Predeus, Alexandru Brînză, Alexandru Bezer, Adrian Crihan.

Câștigătorii cupei de fotbal (locul I) au devenit studenții stomatologi din anul IV – Ion Lopotenco, Dan Ionițov, Diodor Stratila, Cristian Dodița, Dumitru Munteanu, Tigran Gulkanyan și Vadim Stratila.

Participanții la competiție au donat bani, din care au fost procurate rechizite școlare, jocuri, planșete și dulciuri pentru copii internați în Secția pediatrie oncologică a Institutului Oncologic din capitală.

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Inga MUSTEAȚĂ
Natalia ȚIBUH Aurelia PAHOMEA Ruxanda TUDOREANU
Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com.865
Tiraj 1000 ex.

Ziarul este înregistrat la Ministerul Justiției al RM cu nr. 184 din 18.03.2005